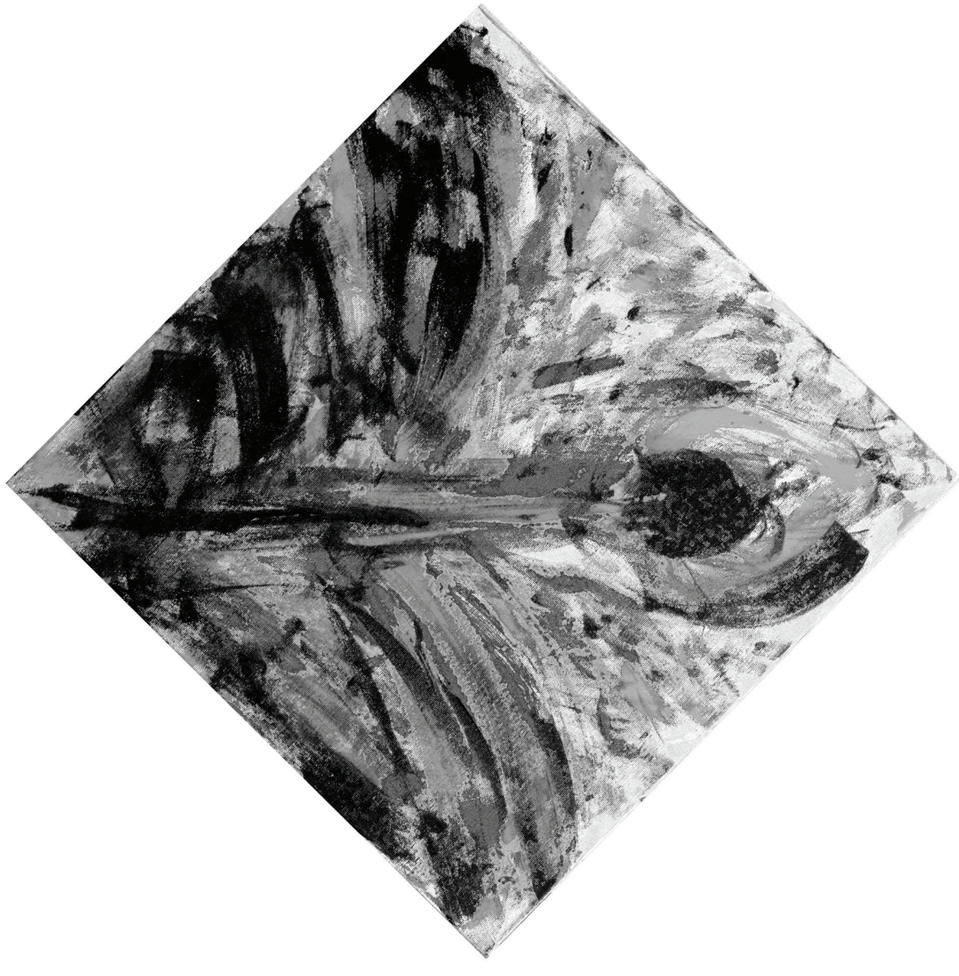

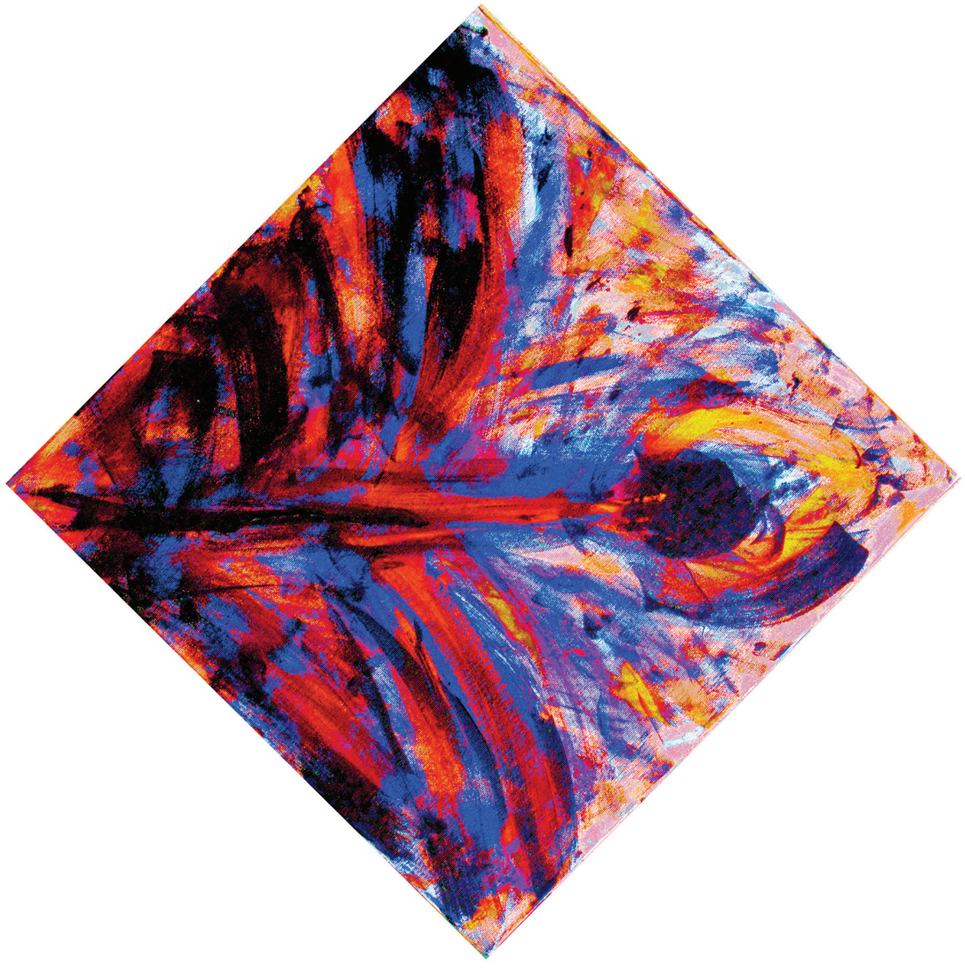

Casa de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș” Cluj Napoca

Revistă / Atelier text și imagine / numărul 15/2021

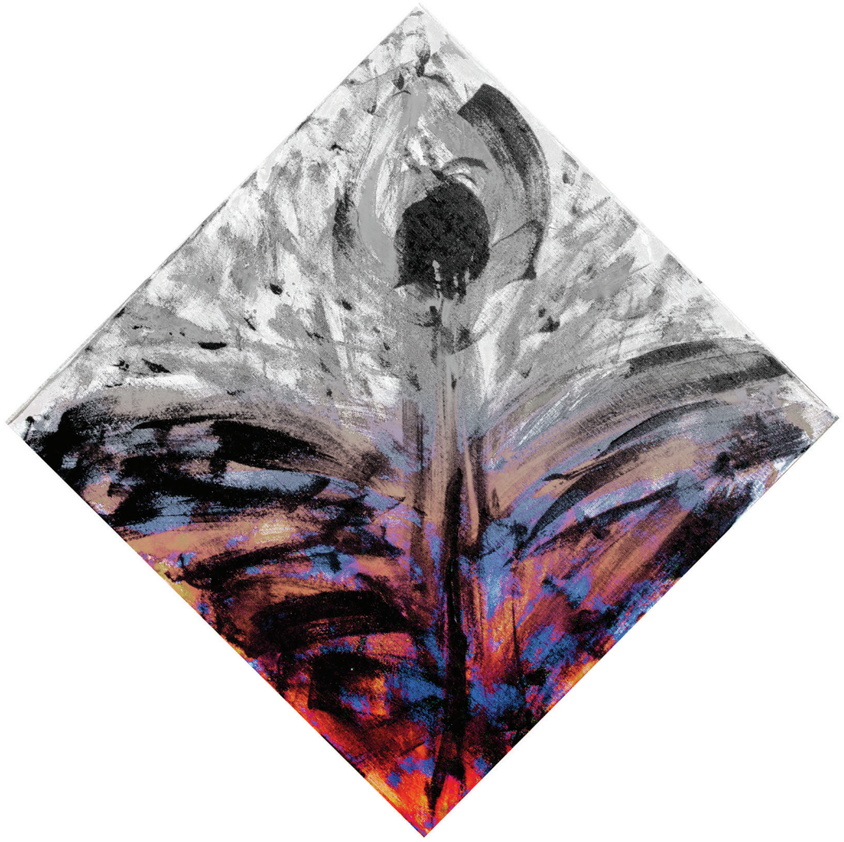

Mirabila sămânță a izbucnit - G+G
pictură în acril, modelare digitală,
dimensiune variabilă

Editorial
Despre zborul în furtună

Aflată în zbor în mijlocul furtunii, nici o pasăre ori altă entitate nu trebuie nicio clipă să-şi strângă aripile a uitare, a oboseală ori a abandon, căci atunci urgia îşi împlineşte lacomele pofte şi o aruncă aiurea în hăuri neştiute sau pe pământul ce se va dovedi, fără voia lui, neprieten.

Aflată în zbor în mijlocul furtunii, nici o pasăre ori altă entitate nu trebuie nicio clipă să-şi lase deschise aripile a sumeţire mizând pe miracolul şi performanţa aflării în experienţele din adăstarea în văzduhul cerului senin şi a prieteniei şi concordiei cu vânturile prietene, căci urgia le va frânge şi le va trimite în prăbuşire.

Aflată în zbor în mijlocul furtunii, o pasăre ori altă entitate trebuie să-şi dovedească şi puterea, şi voinţa, şi inteligenţa de a-şi controla felul în care aripile înfruntă urgia. E un act de mare fineţe, de magică responsabilitate, de aleasă calificare, căci doar aşa va învinge oarbele forţe ce-şi propun să-i frângă zborul. Este o lecţie înţeleaptă pe care şi-o asumă şi închegarea de fizic, şi de metafizic a ceea ce întrupează o aleasă entitate, și anume Casa de Cultură a Studenţilor „Dumitru Fărcaş” din Cluj-Napoca. În urgia şi în restriştea furtunii pandemice, ea şi echipele ei nu abandonează şi nu se lăsă înfrânte, ci, manevrându-şi abil aripile, adastă în zborul de înalt, precum într-un dans sălbatic în care furtuna devine doar ring de dans, şi nu apocaliptică, învingătoare. Anul ce trece, 2021, este un exemplu de excepţie pentru această înfruntare. Şi anul acesta, ca şi în cei precedenţi petrecuţi în cerul cutreierat de urgia furtunii pandemice, Casa de Cultură şi echipele ce o gestionează şi cercurile şi cluburile ce-i împlinesc vocaţia au transformat mai mult ca oricând normalul în firescul excepţionalului şi al excelenţei. Activităţile şi evenimentele petrecute în ea s-au adaptat noilor realităţi potrivnice şi s-au desfăşurat alimentate de elegante şi inteligente decizii şi forme, iar rezultatele au arătat cum Casa de Cultură a Studenţilor „Dumitru Fărcaş” din Cluj-Napoca ştie să-şi ducă şi să-şi împlinească zborul chiar şi în mijlocul furtunii. Pentru recunoaşterea acestui fapt de performanţă vom alege drept exemplificare doar două evenimente. Este vorba de participarea Ansamblului Folcloric Studențesc „Mărțișorul”, a domnului Flavius Milășan, Directorul Casei de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș”, a domnului Ioan Cocian, Consultant artistic și coregraf, care a fost şi reprezentant al CIOFF România, a orchestrei ansamblului „Mărțișorul” formată din șase persoane dintre care doi dirijori: domnul Dorel Rohian, Dirijor al orchestrei și interpret la acordeon, și domnul Tudor Căucean, Dirijor orchestră, la World Folkloriada 2021 ce s-a desfășurat în perioada 3-10 iulie 2021 la Ufa, în Rusia. A fost cel mai mare festival internațional de folclor, un eveniment unic, organizat o dată la patru ani, care poate fi comparat cu Jocurile Olimpice în ceea ce privește diversitatea țărilor participante, facilitățile, structura organizatorică, numărul de voluntari implicați și grandoarea manifestată în toate aspectele posibile. Organizatorul a fost CIOFF, International Council of Organizations of Folklore Festivals and Folk Arts (Consiliul Internațional al Organizațiilor de Festivaluri Folclorice și Arte Populare), ce reprezintă o organizație internațională neguvernamentală, partener al UNESCO.

A doua exemplificare vine printr-un anunţ aducător de aleasă oglindire: „GALA TINERETULUI DIN ROMÂNIA, ediția 2021, și-a anunțat câștigătorii! Casa de Cultură a Studenților «Dumitru Fărcaș» a obținut Locul I la secțiunea «Cel mai bun proiect studențesc derulat de către Casa de Cultură a Studenților / Complexul Cultural Sportiv Studențesc Tei»!

Proiectul câștigător se numește «Autumnalia Studențească» și include patru mari evenimente organizate de și pentru tineri ce au loc, în fiecare an, la Casa de Cultură a Studenților:

1. VIZUALIA – FESTIVAL NAȚIONAL STUDENȚESC DE PICTURĂ, GRAFICĂ ȘI FOTOGRAFIE
2. FESTIVALUL INTERNAȚIONAL «JAZZ NAPOCENSIS»
3. VOX NAPOCENSIS - FESTIVAL INTERNAȚIONAL CONCURS DE CREAȚIE LITERARĂ
4. FESTIVALUL DE COLINDE ȘI DE TRADIȚII DE IARNĂ «LAURENȚIU HODOROG».

Felicitări echipei de referenți ai instituției care se ocupă de organizarea și desfășurarea acestor minunate evenimente: Cecilia Stoica, Victor Constantin Măruțoiu, Ștefan Vannai, Lucian Revnic, Ioan Cocian! Mulțumiri factorilor de decizie care susțin aceste evenimente, domnul Flavius Milășan, Director al Casei de Cultură a Studenților «Dumitru Fărcaș», precum și Ministerului Tineretului și Sportului”. Sursă: https://www.galatineretului.ro/castigatori-gala.../

Este o confirmare, printre multe altele, a faptului conform căruia Casa de Cultură a Studenţilor „Dumitru Fărcaş” din Cluj-Napoca, cu întreaga structură cultural-artistică şi administrativă, ştiu şi reuşesc să-şi desfăşoare asumatul zbor în ciuda vicisitudinilor, trecute, prezente sau viitoare.

G+G, decembrie 2021

CIOFF Folkloriada 2021 – cel mai fastuos eveniment internațional de folclor, desfășurat sub egida UNESCO

„71 de naționalități au fost reprezentate la parada portului popular de pe străzile capitalei Ufa a Republicii Bashkortostan, printre care s-a numărat și România reprezentată de Ansamblul Folcloric Studențesc „Mărțișorul”. Prin căldura specifică a acelui ținut, unii dintre noi ducând instrumentele muzicale ale orchestrei, în timp ce ne croiam drum printre miile de oameni veniți să ne vadă am simțit o imensă mândrie trecând printre mulțimi cu steagul României în față!” – Ioan Cocian, Consultant artistic și coregraf al Ansamblului Folcloric Studențesc „Mărțișorul”.

World Folkloriada 2021 s-a desfășurat în perioada 3-10 iulie 2021 la Ufa, în Rusia, și a fost cel mai mare festival internațional de folclor, un eveniment unic, organizat o dată la patru ani, care poate fi comparat cu Jocurile Olimpice în ce privește diversitatea țărilor participante, facilitățile, structura organizatorică, numărul de voluntari implicați și grandoarea manifestată în toate aspectele posibile. Organizatorul a fost CIOFF, sau International Council of Organizations of Folklore Festivals and Folk Arts (Consiliul Internațional al Organizațiilor de Festivaluri Folclorice și Arte Populare), ce reprezintă o organizație internațională neguvernamentală, partener al UNESCO.

Reporter: Aș vrea să vă rog să îmi acordați acest interviu în care să vorbim despre cel mai important eveniment care a avut loc în anul acesta, în 2021, pe plan cultural, eveniment la care a fost reprezentată atât Casa de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș” din Cluj-Napoca, dar mai ales România la Folkloriada 2021 – cel mai de seamă eveniment dedicat folclorului la nivel internațional.

Ioan Cocian: În perioada 3-10 iulie 2021 s-a organizat FOLKLORIADA, un fel de Olimpiadă la nivel mondial, organizată din patru în patru ani de către organizația neguvernamentală CIOFF, Consiliul Internațional de Organizare a Festivalurilor Folclorice la nivel mondial. Aceasta are în componență 119 țări și organizează din patru în patru ani acest grandios eveniment care în anul 2021 a ajuns la a șasea ediție. A cincea ediție s-a ținut în Zacatecas, Mexic, a patra ediție a fost în Anseong, Coreea de Sud, unde, de asemenea, „Mărțișorul” a fost prezent și a reprezentat România.

R.: Câte țări au participat la cea de a VI-a ediție World Folkloriada?

I.C.: La această manifestare ar fi trebuit să participe 75 de țări, dar din cauza pandemiei Covid-19 au participat doar 37. A fost un real succes, chiar dacă au fost numai 37, pentru că au suplinit celelalte republici care fac parte din Federația Rusă, care cuprinde 20 de republici, și fiecare republică din Federația Rusă a fost reprezentată de către un ansamblu; prin urmare, s-a ajuns la 71 de naționalități care au fost prezente. Datorită numărului mare de participanți, au fost consemnate de către reprezentanții Guinness World Records două recorduri mondiale: primul record mondial a fost cel de 71 de naționalități care au dansat împreună în horă, iar al doilea record mondial a fost cel de 57 de națiuni (aceasta înseamnă că au fost 20 de republici participante din cadrul Federației Ruse) care au dansat împreună.

R: Unde a avut loc această horă? Ce spațiu trebuie alocat pentru o asemenea horă imensă?

I.C.: Hora a avut loc într-un parc foarte frumos din Ufa unde scena a fost enormă. Au fost câteva mii de oameni care au fost spectatori, privind întreaga manifestare de pe dealurile care înconjurau spațiul alocat scenei. Acest record a fost consemnat la sfârșitul paradei portului popular care a fost organizată și care a străbătut tot orașul, iar la final toți dansatorii s-au adunat împreună și au făcut mai multe hore în cerc și au dansat pe o melodie aleasă de ei. Echipa de la Guinness Book a fost pe scenă și au fost cu toții de acord că acest eveniment a reprezentat cea mai mare și diversă horă care a existat vreodată.

R: Un eveniment unic, cu adevărat grandios...

I.C.: Da, într-adevăr. Delegația noastră, în frunte cu Ansamblul Folcloric Studențesc „Mărțișorul”, a reprezentat România, alături de celelalte 37 de națiuni, cum am spus. Delegația României a fost reprezentată de 12 perechi de dansatori ai Ansamblului Folcloric Studențesc „Mărțișorul”, de domnul Flavius Milășan, Directorul Casei de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș”, de domnul Ioan Cocian, Consultant artistic și coregraf, de orchestra Ansamblului „Mărțișorul” formată din șase persoane dintre care doi dirijori: domnul Dorel Rohian, Dirijor al orchestrei și interpret la acordeon, și domnul Tudor Căucean, Dirijor orchestră. Pe lângă rolul de consultant artistic și de coregraf al Ansamblului „Mărțișorul”, am îndeplinit și funcția de reprezentant al CIOFF România.

R: Dacă tot ați pomenit de această titulatură onorantă pe care o dețineți, vă rog să ne vorbiți puțin și despre CIOFF, deoarece e posibil ca lumea să nu fie atât de familiarizată cu această organizație.

I.C.: Da, sigur că da. CIOFF este o organizație neguvernamentală acreditată de UNESCO care s-a format în 1970 la inițiativa lui Henri Coursaget, o mare personalitate culturală a Franței. Cuprinde 119 națiuni care sunt împărțite în cinci sectoare. Aceste sectoare cuprind toate continentele. România face parte din Sectorul Central și Nord European la care au aderat 26 de națiuni. Eu am calitatea de Vicepreședinte al Sectorului Central și Nord European. La nivel mondial, această structură presupune o organizare ca la carte, în sensul că avem un președinte, doi vicepreședinți, un trezorier, un secretar general, cinci șefi de sectoare, plus șefii de comisii, dintre care amintesc Comisia Culturală și cea mai importantă, Comisia de Festivaluri, care se ocupă de 372 de festivaluri organizate la nivel mondial în fiecare an. Eu am onoarea să dețin funcția de Președinte al Comisiei de Festivaluri CIOFF la nivel mondial.

R: Festivaluri de folclor la nivel mondial – sună foarte palpitant din punctul de vedere al organizării! Ce responsabilitate aveți ca președinte al Comisiei de Festivaluri?

I.C.: CIOFF organizează anual 372 de festivaluri. Președintele și membrii Comisiei de Festivaluri monitorizează atent toate aceste festivaluri și în special modul în care se desfășoară. Echipele de organizare ale acestor festivaluri, ce cuprind participanți din toată lumea, trebuie să trimită rapoarte despre grupurile participante, dar și grupurile își spun părerea despre festival, pentru un feedback cât mai autentic. Avem un chestionar pe care îl trimitem atât țărilor organizatoare, cât și ansamblurilor folclorice participante pentru a ne asigura că păstrăm ținuta și nivelul ridicat al standardelor de calitate. Echipa de organizare a festivalului din țara respectivă răspunde la întrebări referitoare la calitatea spectacolului pus în scenă de grupul folcloric, la modul de desfășurare, la costumele populare prezentate, dacă sunt autentice etc. La rândul său, grupul de folclor din fiecare țară participantă oferă un feedback cu privire la condițiile de scenă, de sonorizare, de masă și cazare. Noi culegem toate aceste date și monitorizăm modul în care s-a desfășurat festivalul. Este un volum enorm de muncă și totul este pe bază de voluntariat.

R.: Aceasta era următoarea mea întrebare ca o curiozitate: se oferă vreo remunerație președintelui Comisiei de Festivaluri Internaționale CIOFF și, dacă da, aceasta este confidențială sau nu?

I.C.: Nu, nu putem vorbi de remunerație. Toată munca aceasta la nivelul ong-ului internațional este voluntară.

R.: Înțeleg că este un tip de voluntariat făcut din iubire pentru folclor. Ori bani, ori iubire! Dintre cei doi factori motivanți măcar unul trebuie să fie valabil, dacă îmi permiteți acest iz de umor. Altfel, să te ocupi în mod gratuit, în fiecare an, de monitorizarea a 372 de festivaluri internaționale de folclor, fiecare festival având mai multe țări participante, ar însemna pierdere de timp pentru cineva care nu iubește tradițiile și dansurile populare!

I.C.: Da, este o muncă pe care o fac din și cu pasiune, iar ca președinte al Comisiei pot spune că e munca întregii echipe. Noi suntem 6 membri, fiecare cu responsabilitatea lui, iar eu îi coordonez pe toți. Pe toți ne leagă aceeași dragoste pentru dansurile, cântecele și tradițiile populare autentice. Împreună suntem o echipă adevărată, alcătuită din colegi de pe toate continentele. Am un coleg din Chile care se ocupă cu recunoașterea festivalurilor ca

evenimente de talie internațională. O dată la 10 ani trebuie să conferim o recunoaștere a calității festivalurilor, acestea trebuind să îndeplinească anumite criterii aferente standardelor de calitate impuse de CIOFF. Așadar, din 10 în 10 ani, pe baza unei atente analize, dăm festivalurilor o nouă recunoaștere la nivel internațional.

R.: Este o organizație internațională de prestigiu, care are niște criterii de evaluare clare prin prisma cărora nu oricine, nu orice țară, nu orice festival este inclus în portofoliul CIOFF.

I.C.: Da, să vă dau un exemplu. Pentru ca un festival dintr-o anumită țară să se poată desfășura sub auspiciile CIOFF, ea trebuie să îndeplinească următoarele condiții: trebuie să se desfășoare minimum cinci zile, să aibă minimum cinci țări invitate, trebuie, ca organizator, să asiguri transportul participanților, pe întreaga perioadă de desfășurare a evenimentului, cazarea, masa și toate condițiile de ședere, inclusiv asigurare medicală pe perioada festivalului. Deci, colegul din Chile se ocupă de evidența acestor aspecte. După care am un coleg din Italia care se ocupă de monitorizarea tuturor rapoartelor care vin din partea grupurilor și din partea festivalului. Am un coleg din Franța și o colegă din Coreea de Sud care se ocupă cu colectarea tuturor rapoartelor și le trimit colegilor din Italia care urmează să le monitorizeze. Într-un tabel Excel, avem fiecare situația la zi: câte țări au fost, dacă au primit apă îmbuteliată în condiții de caniculă, dacă au avut condiții bune de cazare, pe scurt, noi putem să vedem fiecare țară organizatoare de festival, la orice oră, fiecare ce a făcut și în ce condiții a organizat acel festival. Este o muncă enormă, dar nu o fac singur.

R.: Și atunci, revenind la CIOFF Folkloriada din 2021, Republica Bashkortostan a fost țara care a organizat cea de a VI-a ediție CIOFF Folkloriada. Ce factori au fost implicați în organizare și cum apreciați că s-au descurcat organizatorii?

I.C.: Cea de-a VI-a ediție CIOFF Folkloriada a fost organizată de Ministerul Culturii Federației Ruse, de către Președinția și Ministerul Culturii ale Republicii Bashkortostan. Costurile totale ale evenimentului s-au ridicat la cca 5,6 milioane de euro. Au fost aproximativ 2500 de voluntari implicați în buna desfășurare a Folkloriadei. În acest district, în care toate grupurile de folclor au participat, au fost amenajate 12-13 scene de spectacol, fiecare dintre ele având echipe de profesioniști care au asigurat sonorizarea, deci în total au fost 12 echipe numai cu sonorizarea! Cazarea participanților a fost la hoteluri, în condiții excelente, câte doi în cameră, cu cele mai bune facilități și servicii pentru oaspeții lor. Organizatorii au asigurat tuturor participanților trei mese pe zi. Autocarele care ne-au transportat erau dotate cu aer condiționat și toate aveau inscripționate pe ele numele Folkloriadei, deci s-a acordat o mare atenție detaliilor organizatorice. Din punct de vedere logistic, cea de a VI-a ediție CIOFF Folkloriada a fost organizată extraordinar. Prima noapte am fost cazați în Ufa, apoi am străbătut toate districtele Republicii pentru ca toți locuitorii să poată admira costumele populare, dansurile și cântecele din repertoriul național al celor 37 de țări invitate. În fiecare district am participat la parada portului popular desfășurată în fiecare localitate prin care am trecut.

R.: Spectatorii au avut parte de un regal al diversității culturale în plină stradă! Cum a fost acest marș cultural, pe străzile din Republica Bashkortostan, din punctul de vedere al ambianței locale și al climei?

I.C.: Străzile au fost înțesate de lume de o parte și de alta a drumului pe care ne aflam și, pe măsură ce mergeam, eram aplaudați de oamenii veniți de peste tot să admire parada costumelor populare. Luna iulie în Republica Bashkortostan a însemnat temperaturi de 25-30 de grade Celsius și, din acest punct de vedere, pot să spun că nu a fost tocmai ușor să defilăm prin toate aceste localități păstrând o anumită cadență a pașilor, unii dintre noi având de dus instrumentele muzicale în mână, acordeon, vioară și altele. Delegația României, ca fiecare țară participantă de altfel, a fost mândră să ducă cu ea steagul național și să-l facă cunoscut peste tot. Așa că pot spune că toate impedimentele inerente unei parade stradale au fost depășite cu bucuria și cu mândria de a fi pășit prin mulțime, în timp ce oamenii ne aplaudau și strigau numele României, noi purtând tricolorul în fața delegației române și fiind îmbrăcați în costume populare tradiționale românești, toate acestea făcându-ne să trăim sentimente patriotice și emoții fără egal! Rolul paradei costumelor populare a fost și acela de a arăta oamenilor un fel de avanpremieră a spectacolelor la care erau invitați să participe în seara respectivă pe scena amenajată în fiecare localitate prin care am trecut.

R.: Am înțeles. Practic, grupurile de folclor invitate au străbătut kilometri întregi, un adevărat maraton stradal, pentru a le prezenta oamenilor dansurile și obiceiurile lor tradiționale. Cum a decurs în mod obișnuit o zi din cele zece pe care le-ați petrecut în Rusia?

I.C.: O zi la noi începea dimineața, la ora 7, când ne trezeam, mergeam la micul dejun la hotelul unde eram cazați, după care urcam în autocar și mergeam cca 200-300 de kilometri în altă localitate. Ajungeam în jurul amiezii, luam masa de prânz, după care făceam pregătirea la scenă a spectacolului pe care urma să îl prezentăm în ziua respectivă, apoi participam la parada costumelor populare desfășurată în plină stradă. După paradă, aveam spectacol, apoi programul zilei se încheia cu cina, înainte de a ne întoarce în Ufa, deci iar parcurgeam cu autocarul, un drum de 200-300 km. Ajungeam la hotel la orele 11-12 noaptea, iar a doua zi o luam de la capăt, vizitând altă localitate. Nu a fost ușor, a fost un test de rezistență contrar a ceea ce își pot închipui oamenii, în general,

despre un astfel de turneu internațional.

R.: Prin ce s-a remarcat prezenta ediție Folkloriada? Cu ce a ieșit în evidență republica rusească organizatoare?

I.C.: Organizatorii ne-au pregătit o surpriză de proporții. De fapt, au fost mai multe surprize, dar ce m-a impresionat pe mine în mod special a fost deschiderea Folkloriadei care a avut loc pe un patinoar imens din Ufa unde toți participanții prezenți, cca 1500-2000 de oameni, au stat și au urmărit cele mai bune și talentate ansambluri folclorice din toată Federația Rusă care ne-au oferit un spectacol live grandios. Vă invit, dacă aveți această curiozitate, să urmăriți înregistrarea spectacolului pe pagina de Facebook și de YouTube a evenimentului: „FOLKLORIADA 2021 UFA, REPUBLICA BASHKORTOSTAN". Chiar vă rog să vă uitați, a fost un spectacol grandios la care au participat 500-1000 de oameni care s-au pregătit cu maximă seriozitate pentru acest spectacol extraordinar. La final, a fost o paradă a tuturor țărilor îmbrăcate în costume populare tradiționale, iar președintele Republicii Bashkortostan, împreună cu președintele CIOFF International, Philippe Beausant, a spus câteva cuvinte prin care au declarat deschisă cea de-a VI-a ediție CIOFF Folkloriada.

R.: Ce mesaj au avut oficialitățile la deschidere? Care este scopul unui asemenea eveniment internațional?

I.C.: În primul rând, avem un mesaj de pace către toate națiunile și popoarele lumii pentru a trăi cu toții în pace și prietenie. În al doilea rând, oficialitățile au transmis, prin intermediul acestui eveniment, un mesaj de promovare a schimbului intercultural la nivel mondial pentru a cunoaște tradițiile, dansurile și obiceiurile populare ale tuturor popoarelor, pentru a promova cultura și elementele intangibile ale patrimoniului cultural al fiecărei țări participante. La Convenția UNESCO din anul 2006, ratificată de majoritatea națiunilor, s-a stabilit patrimoniul universal imaterial la care fiecare națiune își poate aduce aportul prin recunoașterea internațională din partea UNESCO a elementelor culturale unice tradiționale, specifice fiecărei țări, care au o valoare incontestabilă pentru întreaga umanitate. România are la ora actuală foarte multe elemente de acest fel dintre care amintesc: Călușul, Doina, Dansul fecioresc, Colindul și altele. Ansamblul Folcloric Studențesc „Mărțișorul" a prezentat dansul fecioresc ca element de tradiție recunoscut internațional. Fiecare țară își aduce elementele ei de cultură identitară, prin urmare un asemenea eveniment pune accent pe folclorul tradițional autentic. Tot ce se prezintă este folclor autentic din tradiția popoarelor invitate și este interpretat prin prisma moștenirii culturale și a talentului artistic. Nu există kitsch sub nicio formă la un astfel de eveniment.
Ca o paranteză: în cadrul Folkloriadei a fost organizată și o expoziție de măști populare tradiționale. Fiecare națiune și-a adus o mască, două sau trei reprezentative din patrimoniul său cultural imaterial, toate fiind prezentate într-o expoziție la Muzeul de Artă din Ufa la deschiderea căreia a fost președintele CIOFF, doamna ministru al Culturii din Federația Rusă și doamna ministru al Culturii din Republica Bashkortostan.
Evenimentul a fost extrem de ofertant și de diversificat prin numeroasele tipuri de activități care au avut loc: seri culturale, ateliere, conferințe culturale la care lumea a putut participa liber și a putut pune întrebări, deci a fost un schimb intercultural pe mai multe niveluri. În cadrul unei conferințe culturale s-au prezentat cele mai prestigioase tradiții și instrumente populare din Republica Bashkortostan. Așadar, s-a intrat în profunzimea specificității a fiecărei culturi din țările invitate prin promovarea acesteia cu ajutorul a mai multe mijloace: muzică, dans, costume populare, discuții interactive cu publicul, expoziții, filme documentare. Oricine putea să participe la toate aceste manifestări care au fost deschise publicului larg dornic să afle mai multe despre folclor, tradiții și obiceiuri populare din toată lumea.
În contextul pandemic, Folkloriada a fost cea mai mare manifestare organizată la nivel mondial în 2021. De asemenea, este important de adăugat că Folkloriada a fost cel mai mare eveniment de talie internațională din 2021 desfășurat cu public și la care publicul a avut acces nerestricționat în condiții de pandemie.

R.: Dacă tot ați adus în discuție pandemia Sars-Cov2, îmi permit să vă întreb dacă nu v-a fost teamă de riscul îmbolnăvirii și de restricțiile de călătorie în acest caz.

I.C.: Măsurile de prevenție și de siguranță împotriva îmbolnăvirii cu virusul Sars-Cov2 au fost foarte stricte și respectate de toți participanții. La noi, 95% din membrii Ansamblului „Mărțișorul" au fost vaccinați, iar înainte de plecare am făcut cu toții teste PCR și la fel a fost și când am aterizat în aeroportul din Republica Bashkortostan. La plecarea din Republica Bashkortostan am fost iarăși testați, iar pe perioada Folkloriadei dacă cineva s-a simțit rău, a avut la dispoziție personal medical însoțitor. Au fost câteva cazuri izolate de participanți care nu s-au simțit bine și care au fost duși imediat la spital, dar toată lumea a plecat cu bine de la Folkloriada.

R.: Cum stabiliți repertoriul de jocuri care urmează să fie prezentate pe scena evenimentelor internaționale?

I.C.: Eu am dublu rol în cadrul Ansamblului Folcloric Studențesc „Mărțișorul", și anume acela de consultant artistic și de coregraf al ansamblului. Împreună cu colegii mei, Dorel Rohian și Tudor Căucean, dirijori ai orchestrei „Mărțișorul", planific repertoriul ansamblului pe care îl prezentăm în spectacole. Așa a fost și la recent încheiata ediție a Festivalului Național de Colinde și Tradiții de Iarnă „Laurențiu Hodorog"

care a avut loc la Casa de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș”, întregul spectacol fiind gândit și planificat de mine și colegii mei. Noi lucrăm foarte bine împreună, facem o echipă bună, aici, la Casa de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș” și sperăm ca anul viitor, în 2022, să punem în scenă cât mai multe spectacole.

R.: Ce a pregătit Ansamblul Folcloric Studențesc „Mărțișorul” pentru cea de a VI-a ediție CIOFF Folkloriada?

I.C.: Noi am încercat să prezentăm dansurile populare românești, obiceiurile populare și jocurile din toate zonele țării ca să vadă toată lumea diversitatea costumelor și a dansurilor și să își facă o imagine cât mai fidelă despre ceea ce înseamnă frumusețea și unicitatea moștenirii noastre culturale așa cum ne-au lăsat-o strămoșii.

R.: Cum s-a desfășurat ceremonia de final a Folkloriadei? Cu ce stare de spirit ați plecat din Rusia?

I.C.: Pentru că au fost atât de multe țări participante, la deschiderea Folkloriadei au dansat jumătate din țările participante, iar la festivitatea de închidere au oferit un spectacol celelalte țări participante. Ansamblul Folcloric Studențesc „Mărțișorul” a participat cu un spectacol la ceremonia de închidere a celei de a VI-a ediții CIOFF Folkloriada.
Au fost câteva mii de oameni care au urmărit acest spectacol de final. Festivitatea de închidere a fost inițiată de cele mai valoroase ansambluri folclorice profesioniste din toată Federația Rusă, după care a intrat pe scenă jumătate din ansamblurile de folclor din țările invitate, mai exact din 18 țări, printre care și România, care a prezentat câte un spectacol de cinci minute fiecare.
Momentul cel mai spectaculos al ceremoniei de închidere a CIOFF Folkloriada a putut fi urmărit pe cerul Republicii Bashkortostan, mai multe avioane Sukhoi oferind un grandios survol deasupra pieței publice unde s-a strâns toată lumea să celebreze închiderea acestui mare eveniment organizat o dată la patru ani. A fost ceva deosebit!
După acest moment fabulos, doamnele ministru ale Culturii din Federația Rusă și din Republica Bashkortostan, președinții Comisiilor CIOFF și noi, organizatorii din Consiliile de Administrație a CIOFF Internațional, toți prezenți pe scenă, am declarat închiderea acestei ediții a Folkloriadei printr-un mesaj de pace, din nou, către toate națiunile și printr-un mesaj de promovare a tradițiilor și folclorului de pe tot mapamondul. Și dacă tot vorbim de mesaje, organizatorii s-au gândit la ceva cu adevărat deosebit: la un moment dat, când ne-am întâlnit cu toții împreună, adică toți reprezentanții țărilor participante, doamna ministru a Culturii Federației Ruse și doamna ministru a Republicii Bashkortostan au avut o idee genială – fiecare țară să pună un obiect-simbol într-un fel de tub al timpului care să fie îngropat și deschis peste 50 de ani. Fiecare țară a pus acolo un mic element tradițional care să le aducă aminte de țara respectivă celor care vor deschide acest tub peste o jumătate de secol. Unii au pus o păpușică, alții un semn de carte, deci un simbol național, toate aceste mici obiecte fiind apoi puse într-un tub așezat în pământ care va fi deschis în anul 2071!
Noi am pus din partea României un fluier pe care l-am considerat reprezentativ ca fiind un obiect prin care strămoșii noștri și-au exprimat emoțiile, sentimentele, de-a lungul veacurilor.
A urmat un alt moment unic al ceremoniei de închidere, un spectacol live susținut de celebrul artist Goran Bregović la care toți participanții, peste 2000, au putut să danseze și să se simtă bine împreună.

R.: Impresii despre CIOFF Folkloriada 2021?

I.C.: După încheierea evenimentului, impresiile la nivel mondial au fost generoase, toate țările participante având doar cuvinte de laudă. Evenimentul s-a desfășurat sub egida UNESCO. CIOFF Folkloriada are loc o dată la patru ani. La Congresul din Budapesta, care a avut loc în luna noiembrie 2021, s-a hotărât să facem și o Folkloriadă a copiilor care, de asemenea, va avea loc din patru în patru ani, intercalată fiind cu Folkloriada tradițională. Prima care și-a depus candidatura să fie gazda acestui eveniment, în anul 2025, a fost tot Republica Bashkortostan. La Folkloriada Copiilor vor putea participa cei cu vârsta între 8 și 14 ani.

R.: România ar putea participa cu o trupă de copii dansatori la Folkloriada Copiilor din 2025?

I.C.: Noi, la nivel național, avem foarte multe trupe de copii care fac dansuri populare. La nivel internațional avem două festivaluri internaționale în cadrul CIOFF dedicate copiilor. Este vorba despre Festivalul de la Vatra Dornei și despre Festivalul Internațional de Folclor „Peștișorul de Aur” de la Tulcea. Acestea două sunt numai pentru copii, deci iată două evenimente demne de menționat care se organizează în România. În plus față de acestea, CIOFF România mai organizează alte nouă festivaluri, în total reprezentanța din România a CIOFF având 11 festivaluri internaționale pe care le organizează. România este o țară din Europa cu foarte multe festivaluri internaționale recunoscute mondial.

R.: Felicitări echipei române pentru numărul impresionant de festivaluri internaționale de folclor! Cine face parte din reprezentanța CIOFF România?

I.C.: Președintele CIOFF România este domnul Adrian Frențescu din Timișoara, vicepreședinte este domnul Vasile Stoia din Sibiu, iar celălalt vicepreședinte sunt eu, Ioan Cocian. Secretarul general este domnul Ștefan Coman, președintele Festivalului „Peștișorul de Aur”, care mi-a mărturisit, într-o discuție recentă, că se gândește să propună ca următoarea ediție

a Folkloriadei Copiilor să aibă loc în România, adică cândva prin 2029. Este un interval mare de timp până atunci, dar dumnealui este hotărât să organizeze la noi ediția a doua a Folkloriadei Copiilor. Desigur, dacă va fi ajutat și de către autoritățile din România.

R.: Ce autorități ar trebui să sprijine un astfel de eveniment în România?

I.C.: În primul rând, ar trebui să ofere sprijin Guvernul României prin Ministerul Culturii, prin Ministerul Tineretului și Sportului și prin Consiliul Județean Tulcea în calitate de organizator la nivel local.

R.: Doamne-ajută! Să sperăm că un astfel de proiect va avea susținere pentru că este onorabil și ar aduce prestigiu României.

I.C.: Să sperăm că va fi posibil! Noi, la nivel de CIOFF România, suntem foarte bine reprezentați în cadrul organizației CIOFF International: eu, în calitate de vicepreședinte al CIOFF pe Europa Centrală și de Nord, domnul Adrian Frențescu este membru în Comisia de PR, iar domnul Flavius Milășan, directorul Casei de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș" din Cluj-Napoca, este în Comisia Electorală. Deci, suntem trei oameni care avem funcții importante în cadrul CIOFF și avem un cuvânt de spus în această organizație, dar avem nevoie și de susținere din partea autorităților române. CIOFF România se autofinanțează, nu primim bani de la niciun minister și avem o mulțime de cheltuieli pentru a putea participa la evenimente. Este o ședință, un congres european, un alt congres mondial, este întâlnirea comisiilor la care trebuie să participăm, iar toate aceste întâlniri presupun costuri de transport, de cazare și de masă pe care le suportă fiecare participant în parte. Bineînțeles că numai o parte din aceste costuri pentru că cealaltă parte e acoperită de țara care organizează întrunirile la nivel internațional. Cele mai mari costuri sunt cele de transport. Dacă te deplasezi în Mexic sau în Honduras, nu e chiar ușor să acoperim transportul la o delegație mai numeroasă. În luna martie 2022, trebuie să plec în Mexic, la Puerto Vallarta, pentru că acolo va avea loc întâlnirea Consiliului de Administrație CIOFF, deci trebuie să ne gândim împreună cu CIOFF România la posibilitățile de finanțare pentru a putea participa la această întrunire.
CIOFF la nivel mondial se autofinanțează, fondurile fiind strânse din cotizațiile tuturor membrilor din cele 119 țări.

R.: Cum sunt relațiile între oameni veniți de pe cinci continente, care vorbesc limbi diferite și provin din culturi diferite? Cum se desfășoară comunicarea între participanții la un astfel de eveniment internațional?

I.C.: Noi, Ansamblul Folcloric Studențesc „Mărțișorul", și nu o spun drept o laudă, ci ca o realitate, ne integrăm foarte bine în acest mediu multicultural. Majoritatea celor din ansamblu sunt tineri și studenți absolvenți ai universităților din Cluj-Napoca, așa că este un lucru normal ca toată lumea să știe o limbă străină, prin urmare noi, românii, ne manifestăm cu deschidere, suntem foarte deschiși la alte naționalități, foarte ușor putem comunica cu celelalte țări. Acesta este motivul pentru care România este tot timpul în centrul atenției în chestiuni organizatorice, de comunicare între ansambluri și între țări. În a treia sau a patra seară a Folkloriadei, stăteam toți la masă, împreună, și a apărut o domnișoară cu o sticlă de țuică, era dintr-o republică a Federației Ruse. Cu dumneaei ne-am întâlnit în 2018, în Filipine, unde a participat la un festival împreună cu ansamblul din care făcea parte. Știind că noi, mărțișorenii, vom participa la această ediție a Folkloriadei, a venit special să ne întâlnească, deci s-au format prietenii, s-au schimbat adrese de mail, iar legăturile formate în cadrul unor astfel de evenimente rămân pe mai departe, ele nu se pierd.
Este absolut firesc ca la un asemenea eveniment să se creeze prietenii între diferite țări, dar și între anumite persoane. De-a lungul timpului, noi, mărțișorenii, am avut multe participări la evenimente internaționale. Eu fac parte din cadrul organizației internaționale CIOFF din anul 2001, deci anul acesta împlinesc 20 de ani de când sunt în CIOFF, așadar evenimentele la care am participat împreună cu Ansamblul „Mărțișorul" sunt numeroase. Ca un fapt divers, vă spun că inclusiv în cadrul Ansamblului „Mărțișorul", de-a lungul timpului, doi membri de la noi s-au căsătorit cu colegi din alte țări. La nivel mondial, am întâlnit foarte multe cupluri care s-au căsătorit. Să vă dau un exemplu: la Congresul Mondial de Folclor care a avut loc la Budapesta, în luna noiembrie, ne-am dus la Százhalombatta, iar șeful Comisiei Legale, Francesco Mallozzi din Italia, ne-a zis „Eu merg să îmi vizitez cuscra!" „De unde cuscră în Budapesta când tu ești italian?" ne-am întrebat cu toții. „Fiul meu a fost acum 10 ani la un festival de folclor în Budapesta și cu acea ocazie și-a cunoscut nevasta care era dansatoare la un ansamblu popular din Ungaria!" Așadar, multe familii s-au format în cadrul acestor festivaluri și evenimente la nivel mondial.
De-a lungul timpului, și în cadrul Ansamblului „Mărțișorul", au fost zeci de căsătorii, deci tinerii dansatori au fost nu doar parteneri de scenă, ci și de viață! Aici mă încadrez inclusiv eu care mi-am cunoscut soția la dansurile din cadrul „Mărțișorului", iar fiica mea, Andra Cocian, este în prezent, cântăreață și dansatoare la Ansamblul „Mărțișorul". Tradiția merge mai departe și prin intermediul familiilor de mărțișoreni! La „Mărțișorul" suntem o adevărată familie și ducem acest spirit la toate evenimentele internaționale la care participăm!

R.: Un an se încheie, altul stă să înceapă. Acum, la apropierea Anului Nou, ce ne puteți spune despre planurile de viitor?

I.C.: Anul viitor vrem să participăm la un

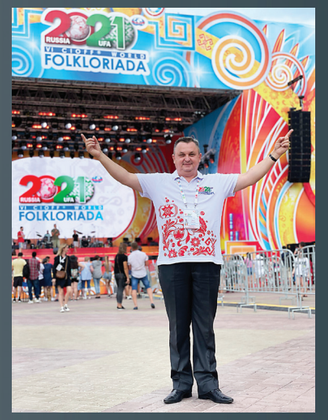

festival de folclor în Cipru, la Iskele, planificat la începutul lunii iunie și, de asemenea, încercăm, dacă pandemia ne permite și dacă totul decurge normal cu partea de finanțare, să mergem într-un turneu în America Latină. Ultima dată am fost în Honduras și a fost o experiență frumoasă. Cele mai recente turnee împreună cu Ansamblul Folcloric Studențesc „Mărțișorul” au fost în Statele Unite ale Americii, în Filipine, în Asia. În fiecare an, încercăm să mergem pe alt continent.

R.: Sunt convinsă că peste tot sunt oameni dornici să vă primească și să cunoască tradițiile și jocurile noastre populare românești! Ospitalitatea și prietenia oamenilor se întinde la nivel global prin intermediul unor astfel de turnee de schimb intercultural și de promovare a tradițiilor și a valorilor naționale.

I.C.: Întotdeauna iubitorii de folclor și oamenii care organizează astfel de evenimente la nivel internațional sunt oameni deschiși, prietenoși și ospitalieri. Trebuie să vă spun că nu toate festivalurile internaționale includ cazare la hoteluri, în unele țări cazarea fiind în spații special amenajate pe perioada festivalurilor, cum ar fi școli, sau cazarea poate fi chiar la oameni acasă. Deci, oamenii aceia din țara care organizează festivalul primesc străini la ei în casă și o fac cu inima deschisă!

R.: Vă doresc mult succes și să vă meargă lucrurile bine și din punctul de vedere al pandemiei, astfel încât să puteți participa la cât mai multe festivaluri, iar România să fie reprezentată de către Ansamblul Folcloric Studențesc „Mărțișorul” pe cât mai multe scene ale lumii!

I.C.: Vă mulțumesc! În încheiere, doresc să mai spun că anul viitor, în 2022, Ansamblul Folcloric Studențesc „Mărțișorul” împlinește 65 de ani de activitate. Ansamblul a început în 1957 la UBB, iar de când s-a deschis Casa de Cultură a Studenților, în 1960, a fost prima trupă care a intrat în Casa de Cultură a Studenților! La aniversarea de 65 de ani ne dorim să facem o manifestare grandioasă, în luna noiembrie, la care vom invita și reprezentanți din străinătate, din cadrul CIOFF, care să participe la această manifestare. Bineînțeles că așteptăm și publicul larg să participe la aniversarea noastră și, de asemenea, așteptăm ca tinerii studenți care au venit la studii în Cluj-Napoca să ne calce pragul și să facă parte din Ansamblul Folcloric Studențesc „Mărțișorul”!

IOAN COCIAN, consultant artistic și coregraf al Ansamblului Folcloric Studențesc „Mărțișorul”, vicepreședintele CIOFF pe Europa Centrală și de Nord, vicepreședinte CIOFF România, Președinte al Comisiei de Festivaluri CIOFF

A consemnat Bianca PETEAN

Folclorul nu va pieri niciodată

Victor Constantin Măruțoiu: Stimate Maestre Dorel Rohian, ce înseamnă folclorul pentru o instituție de cultură studențească precum Casa de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș” Cluj-Napoca?

Dorel Rohian: Folclorul românesc reprezintă identitatea neamului în care se păstrează doinele, baladele, jocul popular, tot ce are mai frumos poporul nostru și putem fi mândri că avem un tezaur atât de bogat și că reprezentăm cu cinste oriunde am merge, în orice colț al lumii, etosul tradițional. Este important că în această instituție de cultură tânără vin înspre noi tineri talentați, dornici de a învăța și de a se perfecționa, atât instrumentiști, soliști vocali, cât și dansatori care formează frumosul Ansamblu Studențesc „Mărțișorul” al Casei de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș” Cluj-Napoca, fiind constituit din orchestră și din dansatori.

V.M.: Domnule Dirijor Dorel Rohian, ce reprezintă pentru dumneavoastră a activa în această instituție și în acest ansamblu?

D.R.: Ca elev, în clasa a X-a, în anul 1973, la Liceul de Muzică din Cluj-Napoca, clasa de oboi, am fost primit în orchestra Ansamblului Studențesc „Mărțișorul”, devenind astfel cel mai tânăr membru. Încă din acei ani m-am simțit în această instituție precum acasă și am perceput-o ca fiind casa tuturor studenților și tinerilor, loc de întâlnire culturală și de perfecționare artistică. În anul 1975 am devenit student la Academia de Muzică „Gheorghe Dima”, în acele timpuri aceasta numindu-se Conservatorul de Muzică din Cluj-Napoca. Am urmat cursurile clasei de oboi, clasa profesorului Aurel Marc. Am definitivat studiile în anul 1979, luând examenul de licență în Muzică instrumentală – oboi, cu media 10.

V.M.: Care a fost modelul demn de urmat pe care îl considerați far călăuzitor al trăirii dumneavoastră artistice?

D.R.: Am cunoscut mari personalități ale expresiei de trăire românească pe care le consider modele demne de urmat. Aș numi pe Președintele Centrului Universitar Cluj, domnul profesor Ioan Rus, Secretarul aceleiași instituții, pe domnul academician Ioan-Aurel Pop, Președintele Academiei Române, pe Profesorul Laurențiu Hodorog, primul director al Casei de Cultură a Studenților din Cluj, cel care mi-a deschis porțile acestui centru cultural minunat, apoi pe Profesorul Ioan Lumperdean, pe Profesorul Vasile Pușcaș, pe Profesorul Doctor Alexandru Irimia, pe Profesorul Aurel Marc ș.a.
Un etern omagiu și frumoasă aducere aminte îi port mereu în suflet Maestrului Emerit Dumitru Fărcaș, mentorul carierei mele de instrumentist și dirijor. Nu pot uita că destinele ne-au fost urzite încă din copilărie, pe plaiurile binecuvântate din Groșii Maramureșului, unde, în tinda bisericii, ne-am întrezărit visele și aspirațiile muzicale. Maestrul Dumitru Fărcaș a fost cel care mi-a pus în mână bagheta de dirijor al orchestrei Ansamblului Folcloric Studențesc „Mărțișorul” în anul 1977, în turneul din Grecia. Pentru tânărul student Dorel Rohian a fost cea mai

mare onoare și recunoaștere a muncii depuse și a dezvoltării pe mai multe planuri artistice. El a fost și cel care mi-a deschis drumul și către alte instrumente muzicale, trecând de la oboi la acordeon, instrument ce mi-a însoțit întreaga carieră.
De asemenea, îi pot numi și pe directorii instituției, fie că este vorba de Profesorul Laurențiu Hodorog, de Profesorul Victor Bercea, de Ioan Cocian, de Silviu Corpodean, de Maestrul Dumitru Fărcaș, de Adam Laszlo, fie că este vorba de cel care astăzi gestionează bunul mers al activităților cultural-artistice din cadrul Casei de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș” Cluj-Napoca, și anume drd. Flavius Milășan, cel care reușește să promoveze și să susțină acțiuni de o însemnătate aparte.

V.M.: Care au fost cele mai importante turnee, premii și distincții?

D.R.: Din numeroasele turnee și competiții folclorice îmi amintesc cu drag de Festivalurile Naționale Studențești de Folclor, care au fost adevărate întreceri între ansamblurile centrelor universitare românești. Amintesc și următoarele Premii: Marele Premiu de la Iași, 1979, de la Timișoara, 1977, Marele Premiu al Festivalului Concurs de la Dijon, Franța, 1978. Am participat, am reprezentat România cu Ansamblul Folcloric Studențesc „Mărțișorul”, în țări precum: Rusia, Mexic, Cuba, Coreea de Sud, Franța, Germania, Elveția, Italia etc.
În anul 2005 am realizat un spectacol extraordinar, înregistrând și un CD, cu Maestrul Dumitru Fărcaș, la Verona. Am concertat în aceeași formulă în Catedrala din orașul Dillingen, Germania, instrumentul ales fiind orga din cadrul sălașului de cult.

V.M.: Ce proiecte de suflet ați inițiat în Casa de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș” Cluj-Napoca?
D.R.: Întotdeauna, considerând Transilvania românească, acest spațiu sacru ca fiind leagăn al unei multiculturalități etnice, am susținut pe toți tinerii cu calități artistice deosebite. Am promovat studenți instrumentiști de valoare care sunt în deplină ascensiune, precum Radu Merdan – clarinet, Cristian Goia – contrabas, Cristian Coma – vioară, Radu Panici – contrabas. Totodată, am susținut și formațiile reprezentante ale diverselor etnii, după cum ar fi: Ördögtérgye – Ansamblul Artistic de Folclor și Dansuri Maghiare și Formația Klezmer „Mazel Tov” care mi-au adus numeroase bucurii, demonstrându-mi că folclorul etnic ne poate apropia prin realizarea unei armonii frumoase între oameni cu sisteme de valori autentice.

V.M.: Lăsați, vă rog, un colț de suflet artistic al dumneavoastră cititorilor revistei Semn...

D.R.: Prin tinerii talentați și dăruiți cultivării acestei comori reprezentate de trăirea autentică tradițională, folclorul nu va pieri niciodată, ci va trăi veșnic în sufletele, în mințile și pe buzele noastre, ale tuturora.

Interviu realizat de dr. Victor Constantin Măruțoiu

Festivalul Național Studențesc de Colinde și Tradiții de Crăciun „Laurențiu Hodorog”, ediția a VIII-a

Când spui „Crăciun”, mereu îți vine în minte întreaga poveste creată în jurul acestei sărbători. Pentru a spune această poveste frumoasă, muzica și arta sunt nelipsite, cele două îmbinându-se perfect de fiecare dată. Obiceiurile de iarnă au fost și sunt îndrăgite de români, fapt pentru care, deși o mare parte dintre noi locuim la oraș, aceste obiceiuri sunt reînviate pe scenă, în cadrul spectacolelor. Colindele, dansurile ritualice, costumele, decorurile creează această atmosferă de sărbătoare.

Iubitorii de tradiții și obiceiuri de iarnă s-au putut bucura în data de 6 decembrie 2021, de la ora 18.00, atunci când a avut loc cea de-a VIII-a ediție a îndrăgitului festival de Colinde și Tradiții de Crăciun „Laureunțiu Hodorog”. Anul trecut acest festival a avut loc cu sala goală, spectacolul fiind transmis doar în mediul online din cauza restricțiilor impuse de noul Coronavirus. În acest an, festivalul a avut parte de o sală destul de plină, cu toate că s-a desfășurat cu o capacitate redusă privind numărul de spectatori prezenți în sală, respectând toate măsurile de siguranță privind restricțiile impuse de către autorități.

La fel ca în toți acești ani de la înființarea acestui festival, în anul 2014, gazda acestuia a fost Casa de Cultură a Studenţilor „Dumitru Fărcaș” din Cluj-Napoca (CCS), prin intermediul domnului Director Flavius Milășan și, bineînțeles, al Ansamblului Folcloric Studențesc „Mărțișorul”, care și anul acesta a fost prezent cu tabloul de obiceiuri de iarnă din zona etnografică „Țara Călatei”, cu dansurile specifice (Mocănesc, Valea Drăganului și dansul fetelor din Mărgău). Nu au putut lipsi din acest spectacol nici îndrăgitele obiceiuri de Crăciun din zona Apusenilor și Bucovinei, cu jocul urșilor și jocul caprei, nici mai multe momente de colinde. Dar pe lângă toate acestea, timp de aproximativ două ore, spectatorii s-au mai putut bucura de mai multe momente frumoase oferite de către soliștii Ansamblului „Mărțișorul”: Andreea Ciupe, Denisa Perde, Mădălina Rus, Ioana Romați și Bogdan Găbudean, iar acest moment frumos nu s-ar fi putut desfășura fără implicarea coregrafului Ioan Cocian și a celor doi dirijori ai orchestrei: Tudor Căucean și Dorel Rohian.

Precum am fost obișnuiți de-a lungul anilor, la fiecare festival se încearcă și se reușește să se păstreze tradițiile, obiceiurile și colindele. Și în acest an publicul a avut parte de momentul solistei Andreea Ciupe care a interpretat colinda Coborât-o, coborât, o colindă foarte tradițională în zona Clujului, având un număr de 13 strofe.

Denisa Perde a menționat spectatorilor faptul că „Mi-a fost dor să păşesc pe scena Casei de Cultură a Studenților unde am trăit din plin momentul și sunt recunoscătoare organizatorilor acestui spectacol. Mă bucur că am avut ocazia să fiu și eu prezentă alături de alți colegi de cântec și alături de Ansamblul Folcloric Studențesc Mărțișorul”.

Anii trecuți (atunci când nu rosteam atât de des cuvântul „pandemie”) acest festival s-a bucurat de participarea mai multor ansambluri folclorice studențești din România: „Doina Timișului” (Casa de Cultură a Studenților Timișoara), „Doina Carpaților” (Casa de Cultură a Studenților Iași), „Ardealul” (Casa de Cultură a Studenților Sibiu), „Junii Brașovului” (Casa de Cultură a Studenților Brașov), „Mugurelul” (Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca), „Romănașul” (Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca) care au interpretat diverse tipuri de dansuri și obiceiuri de iarnă specifice zonelor de proveniență.

Surpriza cea mai mare a fost momentul în

care, alături de dansatori, pe scenă au urcat cu emoții dansatori din generațiile mai vechi și bobocii „Mărțișorului” (fiind vorba de trupa de copii ai ansamblului). Acest moment a fost unul plin de bucurie, fiind o combinație între vechi și nou, unde aceștia au interpretat un joc fecioresc din Coruș și un dans de pe Valea Arieșului.

Potrivit primului director al CCS, Laurențiu Hodorog, „Mărţişorul reprezintă emblema generaţiilor de studenţi care, la cea mai frumoasă vârstă a vieţii, au ştiut să dăruiască artei populare româneşti dragostea şi elanul lor incomensurabil şi să se consacre nobilei cauze a promovării tradiţiilor folclorice româneşti pe toate meridianele lumii”. Pe această cale, domnul Flavius Milășan, managerul CCS, a spus că „Evenimentul reprezintă un proiect de suflet al instituției pe care l-am gândit și l-am organizat în fiecare an pentru a onora memoria celui care a fost Laurențiu Hodorog, primul director al Casei de Cultură a Studenților, un mare iubitor al tradițiilor și obiceiurilor populare românești din preajma Crăciunului”.

Palmaresul ansamblului la nivel național și internațional este unul foarte impresionant. Cel mai recent moment în care Mărțișorul a reprezentat România alături de alte grupuri din peste 37 de țări a fost anul acesta când ansamblul clujean a fost la înălțime la Olimpiada Folclorică care s-a desfășurat în orașul Ufa din Rusia, „Mărțișorul” fiind un reper al artei populare clujene și un adevărat reprezentant al performanței și al talentului.

Un lucru mai puțin vizibil publicului este reprezentat de nenumăratele repetiții premergătoare apariției pe scenă. Orchestra, dansatorii, soliștii repetă individual, după care asamblează momentele instrumentale cu cele vocale și cu cele coregrafice. La repetiții concentrarea este mare, fiindcă se urmărește o performanță cât mai bună. Desigur că iubirea pentru artă și public îi determină pe artiști să facă totul cu dăruire și cu bucurie. Ajunși pe scenă, aceștia își împărtășesc bucuria lor cu publicul, oferind zâmbete și emoții frumoase. Un artist simte o emoție dublă, fiindcă el se bucură atât de crearea actului artistic, cât și de ecoul iminent al artei. Pentru artist, colindele capătă o prospețime de nedescris în momentul în care se află pe scenă înconjurat de acea atmosferă de sărbătoare.

La finalul festivalului, domnul Flavius Milășan, managerul CCS, a declarat că „Aproprierea sărbătorilor a însemnat în fiecare an o reîntâlnire a „Mărțișorului” cu publicul pe scena Casei de Cultură a Studenților, în sala de spectacole Laurențiu Hodorog. Atât maestrul Dumitru Fărcaș, cât și domnul director Hodorog au reprezentat două figuri emblematice ale culturii clujene. Aceștia erau prezenți mereu pe această scenă în fiecare lună decembrie la acest spectacol de colinde. Prin urmare, acest eveniment le este dedicat și lor”.

După ce festivalul s-a terminat, una dintre artiste, Ioana Romanți, a declarat că: „A fost primul spectacol alături de Ansamblul Studențesc „Mărțișorul” în care am trăit o experiență minunată. Mă bucur că am putut face parte din orchestră în calitate de violistă, dar și ca artistă, alături de alți colegi de cântec. Fiind un spectacol dedicat tradițiilor de Crăciun, s-a simțit în aer bucuria sărbătorilor care vin și cred că a fost o aprofundare a esenței acestora. Totodată, s-a simțit și emoția provocată de ceea ce semnifică Crăciunul. Astfel că după ce pandemia a distanțat așa de mult oamenii, acum ne-am putut reuni cu toții și ne-am putut îmbucura sufletele împreună, gândindu-ne la perioada frumoasă ce urmează”.

Andrei-Gabriel Goia, student an II Jurnalism și Media Digitală

Secvențe vizuale contemporane

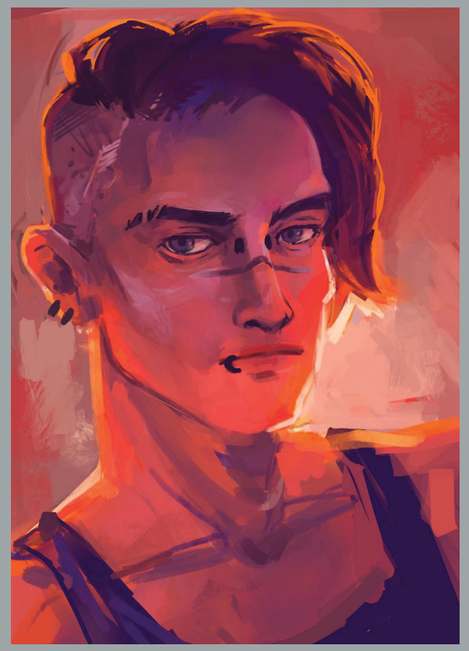

ANTI Raluca Iulia, *„Portret”*, A4, desen digital, conducător de doctorat Conf. univ.. dr. Iosif Mihailo

Elena Sandra BĂZĂVAN, *„Avanpremiera unui cataclism”*, 50x70 cm, Fotografie digitală colaj, 2018, conducător de doctorat Conf. univ. dr. habilit. Ioan Pop

RUSZNAK Arthur - Cristian, *„Bacchus sec. XXI”*, 50x70 cm, acrilic pe pânză, 2020, conducător de doctorat Conf. univ. dr. habil. Rudolf Kocsis

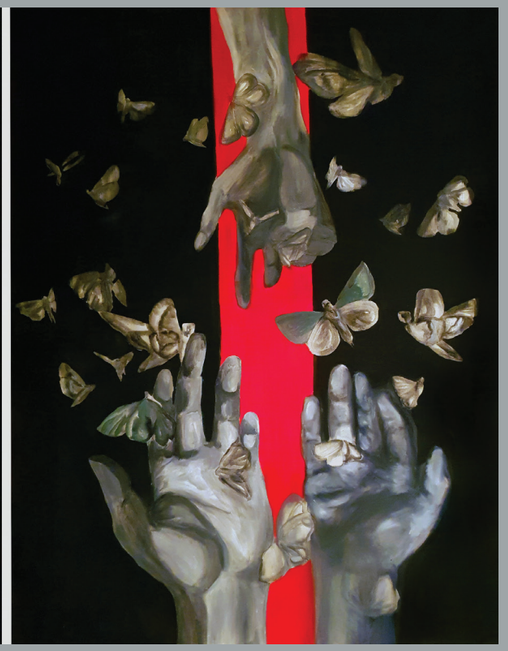

Maria Oana POPESCU, *„Innocentia”*, 150x200 cm, ulei pe pânză, conducător de doctorat Prof. univ. dr. habilit. Dacian Andoni

Manifestarea expozițională propusă sub egida generică *Secvențe vizuale contemporane* cuprinde o parte din lucrările studenților-doctoranzi din ultima perioadă, creații finalizate în tehnici și tematici distincte[1].

În cuprinsul demersului propus se regăsesc o serie de specialități ale picturii, graficii, artelor decorative, fotografiei, icoanei, restaurării, acestea fiind reprezentate prin lucrări semnate de cei cincisprezece expozanți: Anti Raluca-Iulia, Batista Ovidiu, Băzăvan Sandra Elena, Brebeanu Daniela Liliana, Csata Hermina, Huțanu Constantin, Klein Ioana Teodora, Lörinczi Inez, Lupu Claudia, Pădurean Carla Cezara, Popescu Oana Maria, Prykop Adrian, Rusznák Arthur-Cristian, Samoilă Mihaela și Țico Steliana.

Rafinamentul plastic și ineditul mijloacelor de exprimare artistică sunt asimilate cultivării ideii de frumos vizual ce se întrevede în modul de abordare a tematicii actuale. Sunt prezente temele fundamentale ale cercetării și ale studierii artistice reprezentative instituțiilor superioare de artă și existente în creație din cele mai vechi timpuri și până în vremurile actuale, asemeni figurii umane care deține întâietatea, precum și cele legate de natură-mediu social, habitat, divinitate.

În modul de reprezentare se împletesc diverse stiluri plastice de la realism la abstract, simțindu-se în același timp preocuparea pentru a cultiva noile tehnologii pe care generațiile actuale le investighează.

Tema figurii umane se evidențiază în creațiile lui Anti Raluca-Iulia, în *Portret* autoarea apelând la alegerea roșului drept laitmotivul compoziției, în timp ce la Popescu Oana Maria, în lucrarea numită *Innocentia*, contrastul de închis - deschis evidențiază universul liric, imaginat în chipul îngerului, al celor trei mâini și al fluturilor ce se ordonează pe suprafața verticală a pânzei.

Băzăvan Sandra Elena în *Avanpremiera unui cataclism* și Huțanu Constantin în *Rugăminte* aduc în prim planul temei portretul pe care îl realizează cu ajutorul albului și al negrului.

Lucrarea *Bacchus* a lui Rusznák Arthur-Cristian este caracterizată printr-o viziune îndatorată concomitent tradiției și inovației creative. Stilul și viziunea sa oscilează între suprafețele preponderent decorative și cele de ordin pictural. Fiecare dintre expozanți propune o paletă cromatică și o tehnică diferită. Spre exemplu, Klein Ioana Teodora – *Tranzit* – aduce înaintea privitorului o lucrare ce se caracterizează printr-o dominantă de albastru, în timp ce violetul pare să fie opțiunea fotografiei semnate de Lörinczi Inez – *The Big Question*.

Îndatorată stilistic metaforei plastice și exprimată printr-un contrast de clarobscur se caracterizează și compoziția lui Prycop Adrian intitulată *Simbol*.

Înscrise în spațiul rafinat al artelor decorative, lucrările doctorandelor Brebeanu Daniela Liliana (*Zbor*), Samoilă Mihaela (*One with Nature*) și Csata Silvia Hermina (*Insulă misterioasă*) surprind prin potențarea calităților intrinseci ale materialității și ale materiei tactile duse până la identificarea cu natura devenită parte integrantă a tematicii alese.

Într-o viziune de transpunere a realității obiective se definesc și lucrările de grafică și grafică digitală ale Cezarei Cala Pădurean

CSATA Hermina Silvia, *„Insulă misterioasă”*, colaj textil, 130x100 cm, 2020, conducător de doctorat Prof. Muntean Marcel

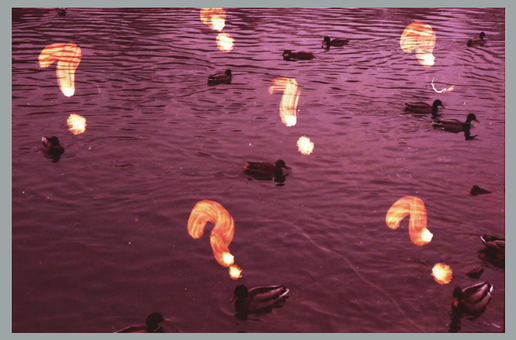

LŐRINCZI Inez, *„The Big Question”*, 24x36 mm, fotografie pe film, negativ pictat, 2020, conducător de doctorat Prof. univ. dr. habil. Alexandru Jakabhazi

Mihaela SAMOILĂ, *„Oane With Nature”*, 2200-900 mm, broderie, conducător de doctorat Prof. univ. dr. habil. Adriana Lucaciu

Ovidiu BATISTA, *„Immigration land”*, 189x110 cm, aquaforte pe placă de cupru, 2020, conducător de doctorat Prof. univ. dr. habil. Tilă Vică Adorian

(*Morfogeneza sunetului*) și ale lui Ovidiu Batista (*Immigratio land*), acesta din urmă propunând o focalizare asupra fenomenului social al migrației, al agresiunii mondiale.

Percepute singular, drept reprezentative pentru domeniul restaurării și al iconografiei, cele două doctorande, și anume Claudia Lupu, cu un veritabil exemplar de *Penticostar* de la 1743 restaurat, și Țico Steliana, cu *Învierea Domnului și scene complementare*, întregesc viziunea de ansamblu a manifestării artistice, ultima cu o aplecare spre arta miniaturii bizantine transpuse într-un limbaj iconografic vădit rafinat.

Creațiile doctoranzilor demonstrează o certă documentare și specializare în varii domenii de explorare, dând totodată dovada unui efort creativ personal, susținut și îndatorat și distinșilor conducători de doctorat Prof. univ. dr. habil. Stelian Acea, Prof. univ. dr. habil. Vică Adorian, Prof. univ. dr. habil. Dacian Andoni, Prof. univ. dr. habil. Alexandru Jakabhazi, Conf. univ. dr. habil. Hedy M. Kiss, Conf. univ. dr. habil. Rudolf Kocsis, Prof. univ. dr. habil. Adriana Lucaciu, Conf. univ. dr. habil. Iosif Mihailo, Prof. univ. dr. habil. Marcel Muntean, Conf. univ. dr. habil. Ioan Pop, care cu abilitate, prudență, tact pedagogic și cu răbdare fructifică tenacitatea, vocația și măiestria mai tinerilor creatori.

Considerăm semnificativă gratitudinea pe care o îndreptăm tinerilor doctoranzi, și mai cu seamă îndemnul de a continua cercetarea propusă și investigarea profundă a creației artistice, atât teoretice, cât și practice, bucurându-ne în viitor de alte expoziții și manifestări vrednice de stimă și apreciere. Expoziția studenților doctoranzi ai anului I din cadrul Școlii Doctorale de Arte a Universității de Vest din Timișoara se înscrie în seria de evenimente specifice ale acestei instituții prestigioase de învățământ artistic superior din țară.

***

Reînființată imediat după anul 1990, Facultatea de Arte și Design din Timișoara și, implicit, Școala Doctorală de Arte, aceasta luând ființă după 2003 în cadrul Universității de Vest, reprezintă un adevărat far călăuzitor de permanentă grijă spre continuarea, aprofundarea și perfecționarea studiilor din aria artelor plastice.

Privind la trecutul școlii timișorene, menționăm că aceasta a fost creată prin mutarea temporară a Școlii de Arte Frumoase de la Cluj, în anul 1933, fapt de o mare însemnătate educațională și artistică în orașul de pe Bega.

O serie de artiști, profesori de înaltă ținută și recunoaștere, asemenea lui Alexandru Popp, Romul Ladea, Catul Bogdan, Aurel Ciupe, Anastase Demian, Ioachim Miloia, ing. Victor Vlad, dr. Leonte Munteanu, ing. Cornel Liuba și lui Atanase Popovici au devenit *pilonii* viitoarelor cadre didactice ce s-au succedat până în vremea noastră[2].

Prof. univ. dr. habil. Marcel Ghe. Muntean

1. Expoziția a fost online în perioada 28 aprilie - 28 mai 2021.

2. Negoiță Lăptoiu, Școala de Arte Frumoase din Cluj și Timișoara (1925-1947), București, Editura Arc 2000, 1999, pp. 113, 114.

Vox Napocensis după 20 de ani

21 Noiembrie 2001 a fost momentul în care Cenaclul Literar „Vox Napocensis” a văzut lumina timpului cultural în cadrul Casei de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș” din Cluj Napoca. Au trecut 20 de ani de activitate, năzuințe, speranțe, împliniri frumoase, întruniri literare, seri culturale, festivaluri literare, dar și de obstacole surmontate, depășite cu bucuria credinței că literatura poate fi vindecătoare, precum afirma cel care a fost nașul acestui cenaclu, regretatul critic clujean Petru Poantă.

Astăzi putem să afirmăm că „Vox Napocensis” a devenit o familie în această casă a noastră a tuturora care credem în spiritul liber al creației literare și ne dorim să ne punem prinosul nostru pe altarul Limbii Române.

În acest an de împlinire și Festivalul Literar Internațional Concurs „Vox Napocensis” a ajuns la ediția a XX-a. Nu putem decât să ne bucurăm că am reușit să adunăm peste 2000 de concurenți, să premiem peste 500 de tineri, să debutăm și să publicăm peste 350 de tineri.

Fanny Singer

CASA CU FLUTURI

în casa strămoșilor mei
a intrat
un fluture alb
zborul său
urare de bun venit
a ademenit alți fluturi –
casa s-a umplut de fluturi multicolori –

atingerea fluturelui alb
pe umeri
așezându-se
semăna cu
îmbrățișarea bunicilor
privirea sa
o adiere a celor
ce păsesc în legendă
m-a învăluit
ca sărutarea de pe frunte
a unchiului

Victor Constantin Măruțoiu

CULTURĂ

Semăn albastrul cerului
pe pământul reavăn,
care-și coase șuvițele
în al meu
Răsad de infinit.
Răpesc luna,
mângâi norii,
culeg stelele
și umplu mâinile, buzunarele,
inimile, mințile, gândurile
de buchete
de înseninare.

Denisa Balea

TESTAMENT

Citesc pagina ce poartă numele tatălui
ca într-o oglindă viscerală
ce îmi arată cu fiecare clipire
un alt strămoș,
un alt urmaș.

Lumea mă citește la rândul ei,
nu înțelege cenușa dintre mare și țărm,
dintre gând și prefacerea din mine în pene.

Cu fiecare clipire a citirii
devin
urmașilor mei,
din voce în umbră,
geamăt,
piatră de hotar
în lunga lor călătorie spre Roma.

Dan Florea

POEȚII SE PLIMBĂ DESCULȚI
(9 noiembrie 2021)

Poeții se plimbă desculți,
Cu tălpi răspândind rădăcini
Și-urechea de-o pleci să asculți,
Auzi versuri scrise cu spini…

Poeții respiră frânturi
Din soarele-arzând în văzduh
Și cu ale lor strâmbe guri
Inspiră în noi sfântul duh…

Poeții înoată zburând
Prin norii oceanului-verb,
Ca pești fără coaste pulsând
Subtil măruntaie ce fierb…

Poeții-nvârt lumea din loc
Și trag fără teamă la plug
Stropind cu cerneală în foc
Se ard pe-al cunoașterii rug.

Valeriu Nichitean

UMBRE ÎN TIMP

La proces, când ne împăienjeneam cu da,
Amintește-ți, totuși, că unii ne-au urlat
jucăuș nu.
Mulțimea i-a contestat.

Vremea îi îmbrățișă pe ceilalți.

Iulian-Emil Coțofană

TATA

Tu să știi,
Anișoara tatii,
Că fiecare umbră
Taie din soare,
Fiecare fluture
Taie din zbor,
Și fiecare alergare
Taie din om.

Ana Ramona Vasar

BUNICII MELE

Azi nu pot decât să zâmbesc
știind că-mi ești,
că-ți sunt.
Plăcinte, mere, prăjituri
le-am pus în cufărul amintirilor.
Mă strânge dorul,
aș vrea să mă lipești la pieptul tău.
Ți-aș spune atât de multe,
am crescut.

Luciana Vulea

Îmi țin visul în palme,
așa cum de la tine-am învățat.
Azi mi-am aruncat privirea
peste culmile fericirii
și te-am văzut.
Stomacul mi s-a întors,
iar ochii mi-au strălucit.
Te-ai transformat în înger
ca să mi te port într-o bătaie
de suflet.

Adriana Ioana Lăcătuș

TERRA AMATA

ești înăuntru
nu simți ploaia

ești un caz fericit dacă ai
un pervaz destinat păsărilor cântătoare

știi că ele se sărută
mai naiv decât oamenii

invadează pervazul devenit acum
terra amata
pentru toți iubitorii de scufundări
care nu cred că pot apărea pui
la ultimul etaj
odată cu ploaia

Iulia Anamaria Ghidiu

STARE DE SPIRIT

Am croșetat o melodie la urechile tuturor statuilor
ce se topesc pe soclul sufletului meu.
Ceara picură copleșitor în palmele mele apa vie
cu care îmi potolesc setea de extaz.
Respir doar tăcere nefirească
și expir emoții răsturnate-n dantela de amintiri
roasă de șoarecele de bibliotecă.
Fosnetul zilelor de altă dată mi-a rămas tatuat în cerebel.

Fatalismul e vinovat.

Antonia Maria Chiciudean

RECVIEM MUT

în singura lacrimă stoarsă
din ochii reci
se reflectă
zâmbetul viitoarei reîncarnări

Ioan Radu Cora

COLIZIUNE

Rama patului de la vechea mea casă
rugineşte.
Praful de pe mobilă
înfloreşte
peste tot ce-a fost al meu.
Eu
pun degetele pe oglindă,
simt o coliziune morbidă
între tot ce am fost mereu,
Disperare, supraviețuire, recidivare,
și tot ce m-a făcut să fiu eu,
Vindecare,
Focusare,
Identificare.

Nicola Timar

STRĂINUL DIN COLȚ

Tu, străine ce privești din colțul tău,
cât ai plătit pe întunericul ce te-nconjoară?
Câte priviri ai aruncat în vânt?
Tu, necunoscutule ce îmi faci poze,
și, cu fiecare click, îmi furi din suflet,
ai devenit din jucător observator,
dar ai eșuat în a-ți trăi visul.

Roxana Resvanță

SÂNZIENE

În seara asta am văzut ultimul apus aici.
Era liniște, am adunat un pumn de sânziene,
cică în vin e adevărul și uite că l-am aflat:
tu nu vei rămâne, dar bine că soarele rămâne
veșnic pe același cer, chiar dacă nu în același loc,
nici în același timp, nici cu același vin.
O să agăț sânziene de cort, apoi de lustră,
cu galbenul lor neschimbat din fiecare an,
cu același parfum, lângă sticla asta goală
de vin bătrân, înțelept și sincer.

Daniela Serina Bobe

NEGRU

Inexplicabil încerc să-i dau sens gravurii din fața mea.
Se modelează în tâmple un tăciune versat și
simt că am o coastă în plus din care pot să
fac sculpturi expuse prea tare lumii.
Goliciunea din trup mi se reflectă succint în
radiografia coastelor prea prost modelate.
Toată lumea e același basorelief plictisitor și monoton.
Îmi vine să plâng jalnic când văd același măr, cu aceleași mere necoapte și vara,
și iarna.
Când văd aceleași zâmbete hand-me-down
pe aceleași fețe obosite și pe stradă, și acasă.
Gândul meu… prea cizelat pentru toate
coastele pline de blasfemie din jur să fie
înțeles, dar totuși, mi se încurcă privirea
speriată de lipsa radiografiei automate și, inexplicabil,
încerc să-i dau sens gravurii din fața mea.

Elena Ciotmonda

PÂINE ȘI MUST

„Doamne, mi Te-arată just
Fie-n pâine, fie-n must”
Aș-am strigat, s-audă
rugă amară, nu laudă.

Și trecură zilele cum trecură
parcă-n ani se prefăcură,
dar El nu mi s-a arătat just
nici în pâine, nici în must.

Ervin Szabo

SINGURĂTATE

E o luptă, spre agonia fericirii,
Când vânezi sufletele care te-au respins,
În viața de dinaintea florilor de tinichea,
Ce străpung cu un adevăr crunt:
„Cine, Doamne, sunt azi?”
Și nu mai e o dilemă,
Căci te-ai regăsit...
Singurătatea.
Războiul dintre eu și ego.

Iulia Rebrean

BUNICA

împletea la ciorapi
și-mi recita poezii despre pisici
și copii obraznici
eu după fusta ei
adormeam zgribulită
ea împletea la veste
și-mi zicea povești
despre război
despre femei singure
cu copii bolnavi
despre bărbați întorși
de pe front amputați desfigurați
eu adormeam în poala ei
îmi zicea buna mea
ai să te faci mare
și ai să pleci departe fata mamaii
peste tot are să te ducă trenul vieții
mare ai să ajungi
eu adormeam în fotoliu
și-n vis mă vedeam cu ea în tren
călătorind povestind
mamaia mea zăcea la pat
nu mișca nu vorbea și
din ochi îmi recita poezii
înainte să moară
ea îmi spunea poezii
sunt mare acum și baticul ei
ros de molii îmi ține strâns la ceafă
toate versurile toate clipele
și viața și moartea
nici acum n-am uitat
poeziile despre război, buna mea

Elena Olaru

PĂRINTELE SAVARION

– Câți iepuri aveți la mănăstire? întrebă vlădica.
– A dat Dumnezeu și-au mai murit din ei, fu răspunsul părintelui Savarion.
Episcopul se încruntă enervat și nu gustă nici momentul, nici replica. Era-nvățat cu oameni care nu-i ieșeau din vorbă, nici din răspunsuri serioase, din formularea cărora se vedea clar tonul obedient și supușenia. Bătrânul Avă nu păru a se sinchisi de mina Preasfinției Sale. Fața lui rămăsese la fel de senină, iar ochii săi erau la fel de ficși. Nu se putea spune unde anume privea bătrânul, dar părea că reușea să cuprindă totul în zare. Nu, nu avea o privire abisală. Dimpotrivă. Era calm, blajin și nu spunea mare lucru despre dorul de alte meleaguri. Era însă ajutat de un defect din născare. Ochii lui mari și albaștri sufereau de un defect ce-l făcea să poată privi simultan în mai multe direcții. Și-n plus cu stângul îl admira pe cel drept și invers. Așa se face că nu știai niciodată unde privește, nici dacă te are în vedere pe tine ori piscul muntos ce-și etala cu voluptate creasta cu câțiva kilometri în spatele tău.
Numele și-l primise cu ceva ani în urmă de la babele din Cutca. Trimis de mănăstire să propovăduiască Cuvântul dumnezeiesc și să realizeze o colectă, fu prezentat cu toată eticheta cuvenită poporenilor de către părintele paroh. Doar că amărâtele bătrâne care veniseră în acea zi la biserică ce nu erau familiarizate cu ipostaze exotice ale sfințeniei nu prea aveau habar cine e Sfântul acela care a fost pe vremuri vlădică al Larissei, sub oblăduirea căruia fusese pus omul nostru.

Iuliu Maxim Morariu

ÎN LUNA LUI OCTOMBRIE

Locuia la ultimul etaj al unui bloc reabilitat cu patru etaje de pe strada Actorului, într-un apartament cu 2 camere mici, dar primitoare. Adeseori simțea lipsa unui balcon ceva mai mare – al ei abia dacă acomoda un

Andrei Dincă

scaun pliabil și o mușcată în ghiveci – dar în afară de asta nu avea de ce să se plângă. Era primul ei apartament și se bucura de sentimentul de libertate ca de aer proaspăt. Apartamentul fusese zugrăvit nu cu mult timp înainte să se instaleze ea și deși mobila era puțină și modestă, îi acoperea tot ce putea să considere o nevoie de bază. Pentru restul necesităților sau ideilor năstrușnice ce apăreau uneori pe nepusă masă, apela mereu la creativitate și la cele câteva unelte pe care le dobândise dintr-un târg de vechituri. Creativitatea și-o manifesta în mici proiecte artizanale realizate în după-mesele libere. Era, desigur, conștientă de faptul că nu se putea numi Meșterul Manole, ori niciun alt fel de meșter dacă veni vorba, însă folosindu-se de puțină determinare și infinită răbdare reușise să pună laolaltă câteva etajere pentru plantele ei dragi sau puse laolaltă rame de diferite forme și mărimi, etalând pe pereții albi cele mai dragi opere ale ei. Deseori se lăsase cuprinsă de un sentiment de mândrie asupra a ceea ce meșterise, chiar dacă munca în sine avea ușoare urme de stângăcie și purta marca unui proiect făcut cu suportul și susținerea internetului. Nu îi fusese ușor să înțeleagă sentimentul, atât de străin până recent, de multe ori fiind marcată de dubii în ceea ce privea veridicitatea lui. Viața îi oferise puține instanțe în care să încerce un astfel de sentiment de apreciere față de propria persoană în cei primii douăzeci de ani pe care îi parcursese. Abia după ce atinse și cea mai de jos treaptă a dezamăgirii, și după ce prinsese suficient curaj să rupă lanțurile și să fugă, reușise să facă cunoștință și cu aprecierea de sine. Fusese prima ei decizie pentru viață, prima acceptare a sentimentelor reprimate, primul pas în a-și repara sufletul și avea să o sărbătorească cu fiecare ocazie.

Magda Topan Horea

DIN MUGURII LIBERTĂȚII

Dacă m-aș descrie, foarte pe scurt, în trei termeni, aș fi: Ada, București, actorie. Aș putea spune doar atât. Ar fi arhisuficientă o descriere ca asta, bineînțeles, pentru toamna lui ’88, an în care, în România, la fel ca în ceilalți, ți-e permis, în principiu, să trăiești, și asta cu măsură. Bine, să trăiești și să-i aduci laude lui „Dragi tovarăși și pretini…”, care e printre unicele figuri care apare la televizor.

Că veni vorba de televizor, data de douăzeci a lunii trecute a fost o zi de sărbătoare în familie. Nea Mircea, vecinul și prietenul de suflet al tatei, ne-a cadorisit (sau mai degrabă, credem eu și fratele meu, în mod conspirațional, că ne-a creat o datorie morală față de el, că așa am auzit noi că se face de când cu comunismul ăsta neînțeles) cu un televizor luxuriant, la mâna a doua sau a treia, trimis, la rându-i, de fiul înstrăinat pe meleaguri nemțești. Practic, mergea aproape la fel de prost precum cel vechi. Teoretic, TV-ul era o mină de aur pentru mine și fratele meu mai mic, Toma.

Toma e un copil tare cuminte și studios. Cumsecade, și nu zic asta doar pentru că e fratele meu. Le e drag tuturor prietenelor mamei, ba chiar tanti Mia de la Mercerie îi aduce, în fiecare miercuri, câte un breloc colorat pe care i-l agață la chei. Oricât l-ar alinta mama, e însă tot băiatul tatei. Construiesc amândoi tot soiul de „roboți” și invenții. Eu îi privesc cu ciudă în timp ce pun murăturile și fac dulcețuri împreună cu mama. Îmi plac mai mult invențiile. Sunt o fire creativă.

Toma e-n clasa a zecea. Tovarășa diriginte, Enache Rodica, îi presează constant pe ai noștri să-l trimită la o facultate bună. E olimpic! Zice că are un viitor. Să nu credeți că sunt geloasă pe reușitele lui. N-am simțit niciodată așa sentiment. Am și eu talentele mele, printre care se numără actoria. De fapt, acesta e un talent comun al nostru.

Mara Ioana Sfintean

NEW MICROSOFT WORD DOCUMENT

Pe biroul din camera întunecată becul lămpii e fierbinte. Lumina lui se răspândește pe mai multe hârtii mâzgălite pe ambele părți cu un scris mărunt. Cerneala neagră nu lucește proaspătă. E uscată și foile sunt puțin mototolite, lăsând să se înțeleagă că au fost scrise de mai mult timp. O propoziție e ruptă la jumătate pe o foaie care pare mai nouă și care stă deasupra celorlalte. O cană aburindă de ceai tronează lângă calculator, vechi și el, ca toate lucrurile din casă. Dulapul cu vitrine mari e plin cu porțelanuri prăfuite sau pahare de sticlă, cu picior, cărți roase și îngălbenite, biroul are cinci sertare goale din cauză că lemnul s-a umflat și abia se mai deschid, scaunul scârțâie, amenințând să se destrame la aplicarea celei mai mici forțe. Ventilatorul calculatorului bâzâie enervant. În afară de el, nimic nu mișcă în cameră. În afară de plantele din colț, nu mai există altă formă de viață.

Amalia Gligor

ÎNTÂLNIRE CU DUMNEATALE

Tren pierdut, tren pierdut și unul în întârziere. Copila caută frenetic un loc, sau chiar locul. „Pardon, pardon” și „mă scuzați”, roșește pentru fiecare. Bagajele se târâie, roțile scrijelesc pe șine. Fata cu două codițe trece pe culoar și, pentru o secundă, fața ei se luminează și i se văzu transpirația de pe frunte, lacrimile fine și găurile din ciorapi. O arătare de porțelan.

Ajunsă la umbră, redevine plană, se așază cu două scaune mai la dreapta de unde scrie pe bilet, nu vrea să le deranjeze pe doamnele de acolo. Respiră profund și expiră scurt jucându-se cu nasturii rochiei. Undeva departe în vagon se auzeau niște suspine acoperite de continua forfotă. Și atunci apare în fața ei o bătrână cu trei sacoșe. Le învârte în aer și le așază dezordonat în compartimentul de lângă. Cele două doamne par deranjate. Într-o bălăngăneală, mai aduce două plase și le aruncă deasupra. Iar pleacă. La restul bagajelor se mai zăresc trei genți imense, peticite. Mutate și împachetate, le smucește minute bune încercând să își facă loc printre ele.

Oana Floredana Moldovan

O, VIAȚĂ MINUNATĂ!

„O, Viață Minunată! Ce frumoasă ești câteodată! O urâtanie ticăloasă altă dată! Chiar și în întuneric razele tale sclipesc, chiar și sub apă tu arzi strident, îngropată în mocirlă tu strălucești cel mai evident! În splendoarea ta persistă și oroare. Mă strivești, mă îneci, mă împușți, mă îngrozești! Iar la sfârșit rămâne doar o tumoare!”

Totuși, nu e totul așa de binar, nu? Desigur că nu. Dani știa asta. Doar că îi plăcea poezia. Iar lucrul pe care ajunge să-l înțeleagă intim fiecare artist – ba că scrie povestiri de groază absolut draconice, ba că scrie SF-uri pseudo-intelectuale sau romanțe siropoase ori că pictează sau cântă sau înșiră istorisiri-făcături colegilor săi de muncă pentru a părea mai interesant decât chiar e –, ceea ce ajunge fiecare să cunoască la fel de bine ca numele lor sau diferența dintre zi și noapte este faptul că exagerarea bate sinceritatea.

Nu va citi nimeni o poveste despre un tip perfect „la mijloc”, care face ce face de la 7 până la 5 să-și mențină traiul, iar în rest lenevește pe ici și colo până începe ciclul 7-5 din nou. Nu doar că o asemenea poveste ar fi plictisitoare – ar fi o insultă.

Dani totuși era perfect „la mijloc”, iar acum tu citești povestea asta.

Iar viața lui, ca a tuturor, era minunată.

Într-o seară scria, iar focul inspirației lui se hrănea cu fiecare literă, cuvânt, sentiment. Ardea ca o torță. Felul principal cu care se îndopa inspirația era dragostea (ajunge să-i devoreze pe toți oamenii, mai puțin pe ucigași, dar mai ales pe artiști), și dragostea știm că se impune cu aroganță oriunde este invocată. Dani scria, poezia își lua formă sub pixul lui, foaia se împodobea.

Inima lui tot mocnea.

Yulia era singura cauză. Yulia, nu Iulia, pentru că ar fi prea simplu să fie Iulia. Yulia îi teroriza nopțile și îi împodobea zilele, era însăși viața lui. Iar Yulia era departe. Rareori puteau să-și lipească trupurile laolaltă, dar sufletele lor mereu erau lipite unul de celălalt. Își scriau mesaje, vorbeau la telefon, totdeauna imaginându-și chipul celuilalt în fața ochilor. Dragostea lor, chiar și de departe, era lumina lor călăuzitoare.

Iar acum avea să vină! O, Doamne, avea să vină!

Avea să bată la ușă în orice moment, iar atunci inima lui Dani avea să plesnească de tot.

Până atunci scria – sub lumina lămpii, în mirosul și fumul țigării (fiecare are vicii).

Robert Szasz

CERNITE CRUCI

în amintirea buzelor preadulci
secunde scuturate de cernite cruci
dorul se numără cu pene
căzute de pe cuci
căci cucuveaua cea măiastră
vestește de cu seară grav
singurătăți din nuci

Cosmin Porumb

Fanny Singer

G+G

reper

Majorat versus Maturitate

18 ani este vârsta la care se celebrează o importantă trecere de prag, trecerea de la adolescenţă la maturitate. Desigur, am putea nuanţa în detaliu această celebrare deodată biologică, socială, chiar culturală. Dar fiind vorba şi de un act de sărbătoare şi nu doar de validare, e bine să lăsăm pe altcândva interogarea filosofică şi să ne aplecăm asupra înţelesurilor propuse de titlul acestui eseu, editorial chiar. Semn-atelier de text şi imagine, revista Casei de Cultură a Studenţilor „Dumitru Fărcaş” din Cluj-Napoca a împlinit, 18 ani şi se află, deci, la vârsta majoratului şi la sărbătorirea acestui eveniment. Este însă, din nou, o situaţie de paradox. Revista, iniţiată în 2003, de la început s-a dovedit a fi matură, o maturitate care şi-a confirmat-o şi validat-o cu fiecare număr. O maturitate şi ea paradoxală, căci şi-a alimentat calitatea prezenţei în fiecare prezent din post-adolescenţele viitorului imediat, post-adolescenţe ce însoţesc şi contribuie şi prin tainice, şi prin desluşite energii la devenirea de aleasă şi minunată maturitate a studenţilor. Da! O maturitate ce şi-a anunţat dintru început, deodată rebel şi responsabil, călătoria către majorat. Un majorat ce este sărbătoare şi bucurie, dar care nu se pliază pe suficienţa orgoliului, ci pe o smerenie frumoasă, căci în fiinţa ei revista cu tot ce înseamnă ea de la închegarea organizatorică, redactarea ei, eforturile punerii în întrupare prin tipărire şi prin diligenţele ei de a fi nu doar ambasadoarea Casei de Cultură a Studenţilor „Dumitru Fărcaş” din Cluj-Napoca, ci de a-şi extinde prerogativele şi în mărturisirea spaţiului cultural clujean şi a celui românesc, trece şi se petrece firesc şi excepţional către post-majorat, către 18 plus.
Pornită la început ca tandem, respectiv cu o parte care să reflecte evenimentele Casei de Cultură a Studenţilor „Dumitru Fărcaş” din Cluj-Napoca, ale cercurilor, ale cluburilor, dar şi ale extensiilor de prezenţă în varii manifestări culturale naţionale şi internaţionale, şi cu o parte dedicată exerciţiilor creative şi experimentale dedicate genericului revistei, respectiv cea de atelier de text şi imagine, iar evoluţia redacţională şi abordările conceptuale au adus în arealul iniţial extensii precum Parasemn, modelată, în cele câteva ediţii realizate, sub formă de expoziţii novatoare etalate în spaţiul Sălii Europa, precum și publicaţia „Reper” anexată, o vreme, în numărul de sfârşit de săptămână al cotidianului clujean „Făclia”, proiectele artistice Poveşti de pluş, Valiza cu fiare vs Valiza cu cai, Imago mundi, care au participat la evenimente expoziţionale în ţară, precum a fost participarea la mai multe ediţii ale Micului prinţ organizate de Muzeul de artă din Satu-Mare etc.
Acum, la sărbătoarea majoratului, colectivul redacţional a invitat în partea de atelier nu doar studenţi clujeni, ci şi studenţi din alte centre universitare, prieteni şi colaboratori, veterani sau noi, artişti şi scriitori emergenţi sau consacraţi. Lucrările lor axate pe poezie, pictură, desen, fotografie directă şi fotografie experimentală, concept, colaj sunt ingredientele minunate şi magice din care se întrupează mirabilul tort aniversar.

G+G, decembrie 2021

Fragment of the cross

Fumaj

Alexandru Botezatu, licenţiat al Departamentului de Grafică, este masterand al Departamentului Foto-video, ambele de la Universitatea de Artă şi Design din Cluj-Napoca, şi, în același timp, un cunoscut şi apreciat artist vizual emergent.
Intervalul artistic pe care îl investighează şi îl practică se întinde de la desen, grafică, fotografie și videografie la rafinate şi îndrăzneţe abordări de artă instalaţionistă. Însă ceea ce este magic în făptuirile sale artistice este propria tehnică a fumajului, o complicată dar excepţională direcţie a desenului şi graficii de șevalet. Alex a ales pentru prezenţa în atelierul Semn ilustrarea acestui gen de tehnică, cea a fumajului, interpretată de el autentic şi inovator.

The first sound of the divinity

The unwilling torso

Curgerea oglinzii

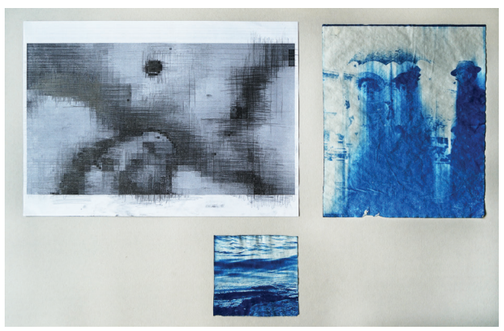

De o vreme sunt interesată să reflectez și să explorez subiectele strâns legate de arhivă și de memorie. Acest lucru duce adesea la o examinare atât a necesității de povestiri „concludente”, cât și a întrebării dacă anecdotele „ficționează” istoria.
Tema proiectului este toposul identității unei ardelence. Această identitate este multifațetată, în sensul că strămoșii mei – maghiari, români, armeni, ruși, bulgari – se întâlnesc în mine.
Tensiunea care ar putea exista între tărâmul memoriei și cel al experienței articulează fluxul evenimentelor zilnice. În lucrările din proiectul *Curgerea oglinzii* sunt înfățișate momente care există doar pentru a puncta drama umană care ne clarifică existența și prin care găsim un sens poetic în viața de zi cu zi. Lucrările sunt o investigație a reprezentărilor de vârste și de situații când concrete, când aparent concrete, precum și reprezentări și idei care pot fi realizate în arta *mixed media*. Mai degrabă decât să prezinte o realitate factuală trecută sau prezentă, o iluzie este fabricată pentru a evoca tărâmurile imaginației noastre.
Lucrările mele de *mixed media* se bazează pe fotografie, pe imagini digitale/manipulate și pe fotografie experimentală combinată cu tehnici de desen și de grafică. Folosesc, în principiu, *c-print și monotype* și vreau cu nerăbdare să învăț și să experimentez mai multe tehnici de imprimare pe care să le pot încorpora și în fotografie, și în proiecte multimedia.
Planurile mele sunt să fac imprimeuri de dimensiuni mai mari pe diferite suprafețe, inclusiv pe țesături tradiționale vechi, precum față de masă sau rochii, pe lemn sau pe ceramică unde, pornind de la fotografii vechi și noi, aș explora propria mea identitate moștenită, și unde spații, timpuri, vieți, tragediile, bucuriile trecutului, speranțele, incertitudinile și temerile de viitor se întâlnesc, devenind prezente în lumina strămoșilor mei din trecut.

Diana Drăgan Chirilă

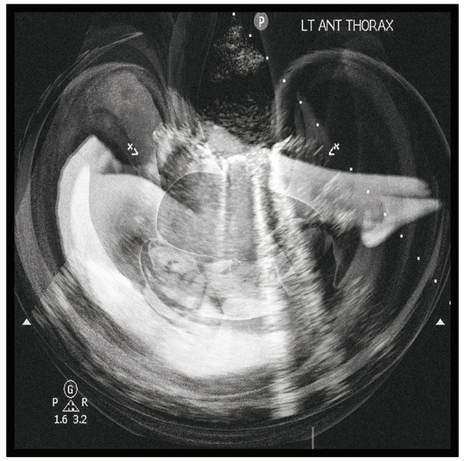

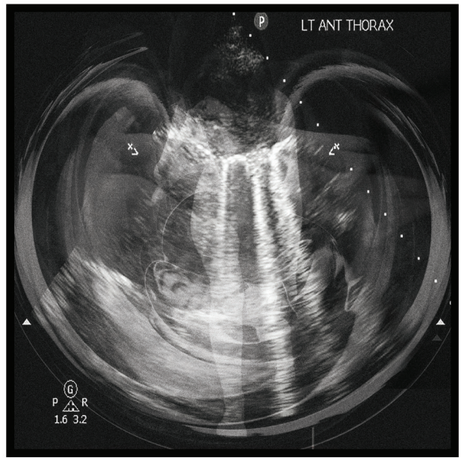

Privire asupra umanității

Corina Nicola este studentă la Departamentul Foto-video din cadrul Universității de Artă şi Design din Cluj-Napoca. Pasiunea ei se împarte între pictură şi fotografie. În fotografie ea este preocupată de transferul înregistrărilor fotografice în creuzetul laboratorului digital având ca rezultat re-figurarea neoexpresivă a imaginilor de semn şi sens fotografic şi alinierea lor la abordări de atitudine extrase din filosofiile artei conceptuale.

Privire asupra umanității

Existăm, acum, temporar, poate definitiv, într-o lume în care, după părerea mea, profund și electiv subiectivă, eul nu mai face față, în care eul devine incapabil să își facă datoria de a ne păstra în echilibru, în care sinele primează, iar supraeul își îndeplinește rolul doar în aparență.
Proiectul de față vine ca o reliefare sinceră, demascată a umanității, condusă de instinct și de dorința de a părea curată la suprafață, de a ascunde, de a-și păstra aparenta moralitate și presupusele valori; o pseudo-umanitate egocentrică și egoistă dispusă să calce peste cadavre fără nicio remușcare, dar incapabilă de cele mai multe ori să își asume și să își recunoască acțiunile.
Toate acestea sunt surprinse prin intermediul figurii nud, vulnerabile, ce reflectă interiorul în absența măștii care, paradoxal, poate crea și, totodată, poate anula aceste sentimente.

Floarea ia forma iubirii

Csucsak Teodora este masterandă la Departamentul Foto-video din cadrul Universității de Artă şi Design din Cluj-Napoca. Teodora îşi asumă şi pe plan existenţial, şi pe plan artistic o miraculoasă fuziune dintre romantism şi cartezianism, dintre frenezia visării şi îndoiala metodică. Rezultatul acestui mod de existență îl regăsim în statementul şi în ilustrarea acestuia prin seria de fotografii aleasă pentru prezenţă în atelierul Semn.

Întruchiparea

Această serie de fotografii ilustreaza asemănările şi deosebirile dintre surorile gemene. Trâind această ipostază şi împărțindu-mi existența în două, încerc să mă elucidez pe mine. Astfel, ceea ce se află în fotografie rămâne vizibil publicului, dar interioritatea noastră rămâne ascunsă și este în special sugerată de această neclaritate regăsită în lucrări unde realitatea se preschimbă în ceva închipuit. „Floarea de Iris” își are propriul motiv, și anume pe acela care sugerează legătura strânsă atât pe plan spiritual, cât și fizic dintre cele două personaje, în cazul de față, dintre două surori gemene. Prin urmare, floarea ia forma iubirii, creându-se, în acelaşi timp, şi o relaţie între spiritualitate și materialitate.

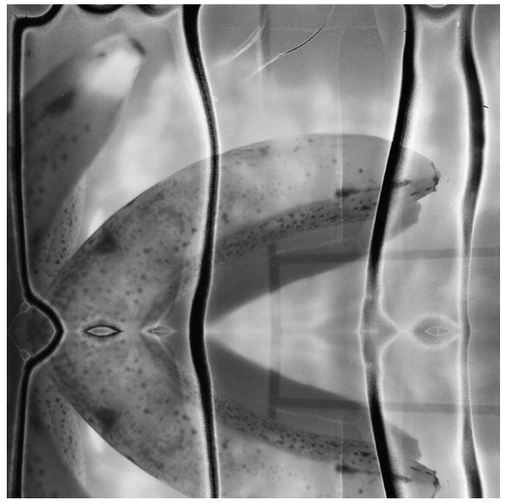

Alură de mister

Larisa Stan este masterandă la Departamentul Foto-video din cadrul Universității de Artă şi Design din Cluj-Napoca. Este pasionată de tot ce înseamnă arte vizuale, de fotografie şi de videografie. Sensibil observator şi trăitor de existenţial în complicatele ecuaţii ale conjugării dintre fizic şi metafizic, dintre material şi spiritual, pentru prezenţa în atelierul Semn ea a ales să transfere „seismograful” timpului şi spaţiului din actualitate în oglindire ilustrativă favorizată de reperele de expresivitate ale fotografiei.

Seriile foto *Life and Separation*, respectiv *Life and Separation II* reprezintă o viziune cu care m-am întâlnit, poate pentru prima oară, în momentele de carantină ale anului 2020. Temporara separare de viața precedent cunoscută mi-a îngăduit să privesc în jurul meu cu intenția de a căuta noul în atât de cumplitul cotidian.

Dipticul *Carnival* proiectează asupra sa un gen de atmosferă ce își poate însuși cu ușurință o alură de mister. Seria foto face aluzie la omul din societate ce își poartă masca și la jocul din interiorul său, nedetectabile la prima vedere.

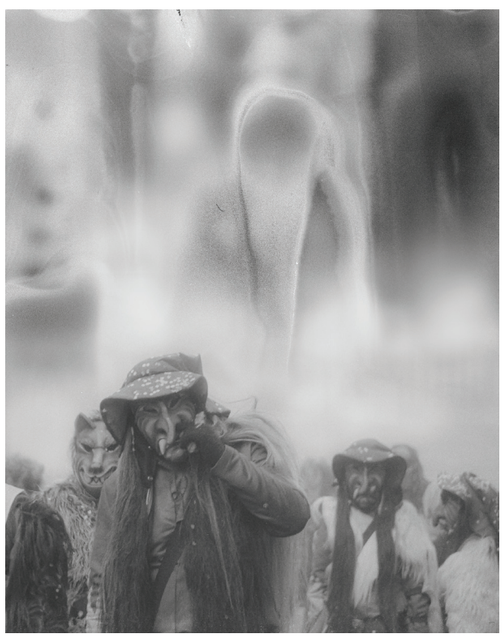

Natura umană în artă. Omul la granița dintre organic și inert

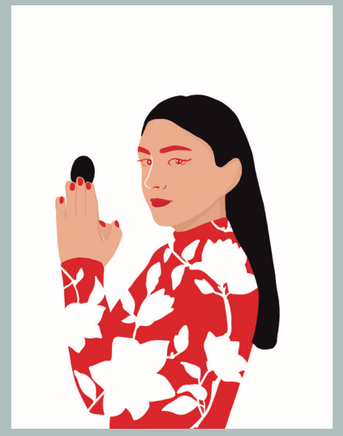

Ioana-Maria Morar este masterandă la Derpartamentul Foto-video din cadrul Universității de Artă şi Design din Cluj-Napoca. Este prezentă în atelierul Semn cu secvenţe din proiectul intermedial *Natura umană în artă*. *Omul la granița dintre organic și inert*, proiect ce dincolo de auspiciile de angajare conceptuală aduce declinările identitare –fotografie directă, colaj fotografic, transferul reperelor fotografice în ilustrare grafică – toate acestea pentru împlinirea discursului artistic şi a mesajului filosofic despre legătura omului cu natura şi despre unitatea în diversitate.

Proiectul *Natura umană în artă*. *Omul la granița dintre organic și inert*

Omul este, de fapt, imaginea propriei persoane. Imagine a naturii și a universului ce orbitează în jurul forței creatoare supreme, oase, vase de sânge și mușchi, rădăcini, tulpini și frunze. Omul este mai mult, decât propria imagine sau decât propriul destin. Omul este natura spiritului său, element cu element, într-o lume hipnotizată de timp, spațiu și ferestre închise. Omul este reflexia naturii în oglinda apei, a vântului și a pământului. Un mănunchi de viscere sau ribozomi ce în goana lor alertă spre nucleul central uită

de unde au pornit. Uneori, în perspective diferite, omul vede aceeași imagine, aceeași expresie complicată a gândirii, aceeași viață pe o pânză de păianjen. Omul se afundă în gânduri complicate, dar se confundă cu minimul, un minimalism al gândirii și al vieții, prin aceeași imagine cu perspective diferite. La fel ca o oglindă ce reflectă realitatea alterată, la fel ca vântul ce deformează cu fiecare rafală realitatea imediată.
Omul este mai mult decât imaginea propriei persoane, este imagine a naturii și a mediului care îl înconjoară, organic și inert.

atelier

Minimax

Anca Cobzaru este absolventă a Departamentului de Grafică al Facultăţii de Artă Plastică din cadrul Universităţii de Artă şi Design din Cluj-Napoca. Dincolo de disciplina şi calificarea ştiinţifică ce se întâlnesc în proiectul ce face obiectul licenţei, cu titlul *90 la sută apă*, în care aspectele teoretice ale legăturii noastre osmotice cu apa sunt dublate de excepţionalele aplicaţiile grafice ce sunt realizate prin portrete ce se încheagă datorită executării lor prin ceremoniile acuarelei, tehnica depinzând intrinsec de parteneriatul cu apa, şi în disertaţia de masterat cu titlul *MINIMAX*, în care sunt cercetate condiţionările reprezentărilor vizuale din perioada copilariei în modelările de reprezentare vizuală artistică ale perioadei adulte, evantaiul şi portofoliul ei de preocupări artisice situate între grafică şi pictură excelează printr-o magică şi miraculoasă lumeire vizuală ce conjugă profesionalismul şi măiestria artistică cu exuberanţa exercitării de libertate.
Am ales astfel pentru prezenţa ei în atelierul Semn ilustrări ale acestor repere ce o califică pe Anca a fi o stare de exemplară fiinţare, care prin arta ei mărturiseşte minunat despre lume şi despre aflarea noastră în lume.

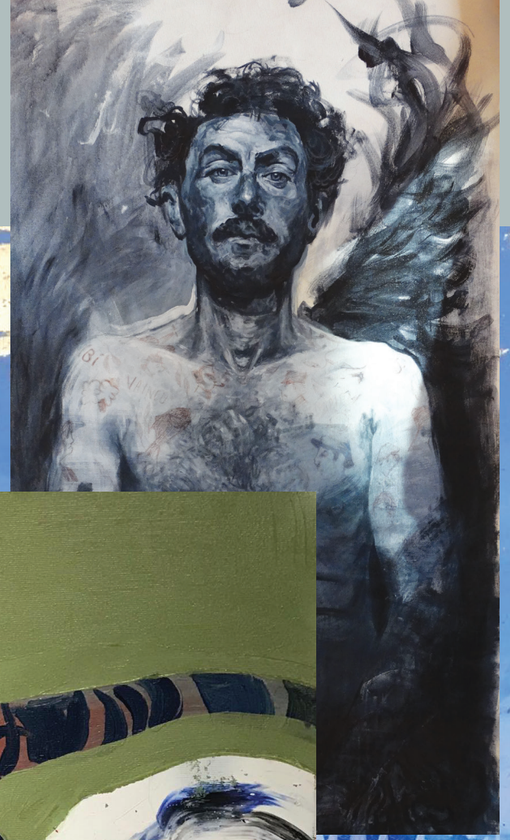

atelier

Spirite

Angela Kallo este conferenţiar universitar doctor la Departamentul Foto-video, iar în calitate de cadru didactic, artist vizual şi activist cultural abordează un evantai de forme ale artelor vizuale contemporane. Pentru prezenţa în atelierul Semnului, ea a dedicat ilustrarea unei părţi din proiectul fotografic transexpresiv cu genericul *Spirite*, o întreprindere de conjugare a înregistrării fotografice directe cu promovarea şi modelarea sub auspiciile artei conceptuale a unei originale, inovative şi experimentale constructe şi agregări de asamblaje-colaje vizuale transfotografice.

Proiectul transvizual *SPIRITE*

Măştile au fost şi sunt forme ale dedublării umane asociate unor stări profunde, spirituale. *SPIRITE* se constituie ca o serie de asamblaje-colaje fotografice ale dedublării spaţiului, fiecare imagine fiind o mască-spirit al unui anume loc cu o specifică încărcătură emoţională.

Şoapte în
în noapte
aproape
departe
mă cheamă
suspină
în luna
cea plină
înălţare
depărtare
de lume
de urme
de viaţă
de moarte
lumină
deplină
rotiri
răsuciri
răzvrătiri
nemuriri
de lacrimi
de piatră
deşartă
speranţă
timp
netimp
de treceri
în visări
nepăsări
apăsări
de muriri
nemuriri
dor
de zbor
plutire
în neştire
venire
revenire
plecări
îndepărtări
întrebări
remuşcări
visări
sperări
disperări
renunţări
căderi
ridicări
ardoare
ce doare
şi creşte
dispare-n
cenuşă
se-aprinde
şi iarăşi
trăieşte
moştenire
rătăcire-n
sărăcie
pe vecie
împânzire
în privire
în trezire
adormire
adormiri
de priviri
în taine
se-aşterne
o clipă
măruntă
fărâmă
de vină
sub ape
se zbate
respiră
şoapte
dureri
reci
plecări
pe veci

atelier

Aspra visare

Ahtiată după vise din copilărie, hrănită intens în adolescenţă de imaginarul SF-urilor cele mai sălbatice, Alice Butuşină, pe numele ei de personaj Malice Bathory şi pe numele de artist Malice Art, absolventă a Departamentului Foto-video din cadrul Universităţii de Artă şi Design din Cluj-Napoca, şi-a apropriat arealuri de modelări ale unui oniric aspru ce nu se lasă cercetat şi străbătut cu una, cu două: un oniric încrucişat feeric, dar şi sălbatic de inserţiile de declinări ale focarelor de real cu invazivitatea lumilor imaginare, dar de ce nu chiar posibile, un oniric de aspră visare ce se alintă magic în a se juca cu noi de-a enigma, când ermetică, când promiţând ispititor o iniţiatică dezvăluire.

atelier

Spectrum

Edwina Kasler este masterandă a Departamentului Foto-video din cadrul Universității de Artă şi Design din Cluj-Napoca. Peregrină prin speculaţiile filosofice despre esenţa mică şi mare, extinsă şi restrânsă a tot ce există sau ar putea să existe, ea îşi regăseşte şi îşi încheagă demersul artistic cu închipuiri vizuale, conjugând secvenţele de text speculativ cu tandemuri expresive dinspre fotografia conceptuală şi fotografia genuină, cea directă.

SPECTRUM

Seria de fotografii *Spectrum* se vrea a fi o „hrană” pentru curiozitatea umană generată de interesul pentru portret, dar mai ales de fascinația exercitată de necunoscutul ascuns dincolo de privire. Se realizează o stare de echilibru efemer între schița imaginară a artistului, privitor și privirea chipului relevat. Întrebările retorice propuse sunt următoarele: Cui îi aparține acest chip? Ar putea fi portretul o reflexie a unui alter ego compus și descompus?

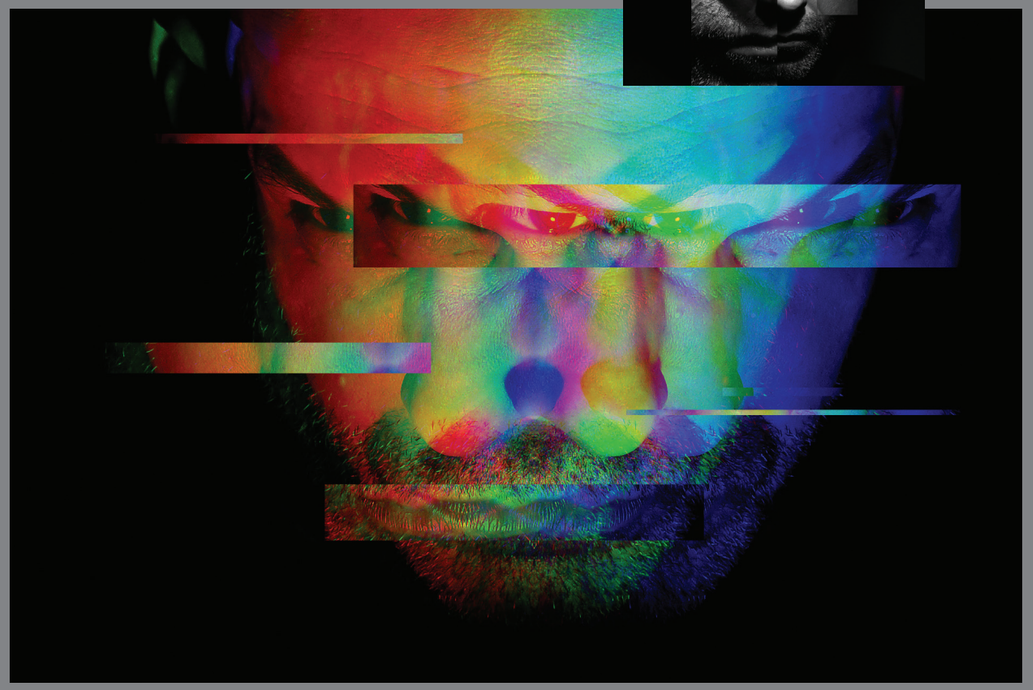

Succesiunea de clipe

Numele meu este Tamas Borza. Am avut de mic o pasiune pentru fotografie și arte vizuale, văzându-i pe părinții mei lucrând ca fotografi, însă după perioada liceu mi-am început studiile în domeniul ingineriei, iar după un an și jumătate mi-am dat seama că îmi place mult mai mult fotografia decât matematica aplicată. De atunci am participat la diferite proiecte fotografice, am realizat cu ajutorul unui prieten un *show online* cu și despre mașini, care are în jur de 100 de episoade și peste 150.000 de vizionări, și am lucrat la Guvernul României ca fotograf. În prezent studiez la Facultatea de Arte și Design din cadrul Universității de Vest din Timișoara, specializarea Fotografie - videoprocesare computerizată a imaginii.

În atelierul Semn, Tomi este prezent cu imagini ce propun o viziune distinctă auctorial asupra reprezentării portretului, respectiv a autoportretului, printr-un joc subtil dintre expresivitatea specifică fotografiei directe şi remodelările, tot expresive, care propun şi sugerează o percepţie mai apropiată de introspecţia ce poate să se apropie de descifrarea particularităţii eului interior.
A doua prezenţă este dedicată reprezentării prin exerciţiile de tehnică fotografică a convieţuirii şi a trăirii noastre cu succesiunea de clipe ce vorbesc despre curgerea timpului.

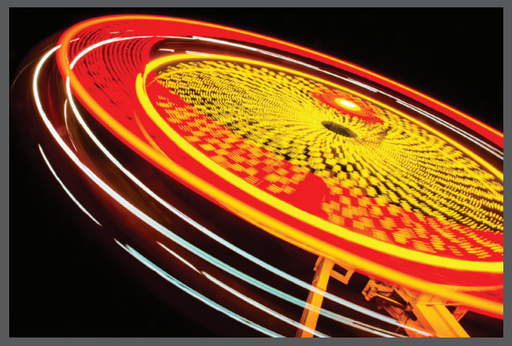

Triunghiul Bermudelor Cordiale

Daniel Dăian, noul colaborator al atelierului Semn, are un *CV* impresionant. Este absolvent al Facultăţii de Istorie a Universităţii „Babeş-Bolyai” din Cluj-Napoca, membru titular al Uniunii Scriitorilor din România, are 16 volume publicate, este membru stagiar al Uniunii Artiştilor Plastici din România şi în prezent este muzeograf la Muzeul de Artă din Timişoara.
Dar dincolo de acestea este poet, pictor, fotograf. Daniel respiră poezie în loc sau în pereche cu aerul locurilor şi timpului prin care fabulos trece. În timp a descoperit că la banchetul celebrărilor de poezie poate să-şi invite şi pictura, o pictură fabuloasă şi viscerală, acea pictură care se revendică aproape pan-amnezic din întrega diacronie a picturii universale, dar care se întrupează energic şi liber în pictură mărturisitoare şi frenetică a tainelor şi a adevărurilor esenţiale, şi până nu demult iată că a invitat la banchet şi fotografia, o fotogtafie a lui, o oglindă şi vrăjită, şi mult neconvenţională, dar care cu măiestrie se înfăţişează astfel pentru a reuşi să devină ambasadoare şi mărturisitoare a necunoscutului de dincolo şi de dincoace de noi. Daniel este şi magul ce a creat şi păstoreşte un miraculos Triunghi al Bermudelor Cordiale în care nu te pierzi definitiv, ci doar hălăduieşti atâta cât îţi poftește inima, apoi te întorci ca dintr-o mirabilă îmbăiere: te întorci la ale tale.

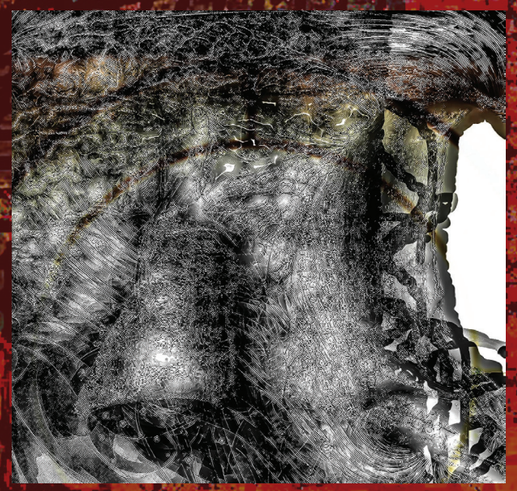

1
„alegerile înviatului”
scrisoarea care latră la căderea capului
nu are poli
doar atracție spre ascundere
sau un fel ascuțit de animal
care a învățat să aștepte singur
în evanghelii

2
„în înăuntrul înăuntrului mâinile tale îmi torc mințile”
și ce dacă plin-ascuțitul străpunge
bucata aia de pământ
așezată ca un dumnezeu
pe șira spinării

3
sughiță pupilele caracatiței care a învinețit somnul,
dar ce să îți mai spun pe lângă cuvintele tale elegante,
poate doar celulele aerului împărțind rapiditate
tuturor celor care scot sunete de conversație
într-un avort

dar aici înăuntru
unde toate sentimentele mele
au învățat să se lase transparent
celor care sting lumina pentru a putea înghiți
aici
e deja un alt oraș
unde salvările se bat cu frișcă pentru a
îmblânzi cumva
viitorul

4
„mutația genetică a noului viu”

mă îndemn la sentimente placate

parcă aș da din coada ce nu o am
decât uneori
în minte
mai ales că la un moment dat
totul în jurul meu
va avea un miros de târziu și epidermă
de femeie fragedă înăuntrul căreia
lifturile și-au dat demisia
din aristocrație

Miezul lucrurilor

Fotografia, marea pasiun a lui Vasi Sârb, se desfăşoară într-un interval întins de la fotografia etnografică la cea conceptual experimentală. La rândul lui intervalul se împarte în subintervale pe care Vasi Sârb le onorează cu un cumul excepţional de punere laolaltă a tradiţiei cu inovarea şi experimentul. Unul dintre subintervale este cel dedicat fotografiei etnografice reconstitutiv performative. Noutatea şi autenticitatea acestui interval necesită explicaţii. Astfel, Vasi Sârb cercetează obiceiuri şi tradiţii ale universului rural, obiceiuri şi tradiţii care fie s-au stins, fie s-au hibridizat datorită modernităţii sociale şi tehnice. Odată aduse împreună rezultatele cercetării, el elaborează mai ales scenariul reconstruirii a unor acţiuni-scene ce reiterează până în cel mai mic detaliu desfăşurarea lor sub auspiciile celebrării tradiţiei. Fotografia, apoi, se desfăşoară ca act performativ, rezultând o serie de imagini ce reprezintă documentar şi artistic întregul fir al lucrărilor agricole sau al altor obiceiuri şi tradiţii din lumea satului. Imaginile rezultate sunt apoi prezentate, pentru un impact augmentat, fie ca serie de fotografii, fie ca asamblaj imagistic, fie drept colaj imagistic. Dar, dincolo de aceste rezultate, vom aduce aminte de priceperea, talentul şi calificarea cu care Vasi Sârb angajează organizarea acestor reconstituiri, adevărate modelări de artă acţionistă, *happening* şi *performance*, implicând obştea din sate pe care o invită ca actor să reconstituie ceremoniile ce celebrează tradiţiile universului rural.
La celălalt capăt de interval, cel al fotografiei conceptuale, vom pomeni doar unul, respectiv pe cel al fuziunii dintre asamblajul fotografic artistic şi colajul fotografic artistic asistate de rebele, dar calificate remodelări de cromatică genuină.

G+G

atelier

Labyrint of Colors

Fotografia pentru mine reprezintă un compas folosit pentru a mă orienta mai bine prin labirintul compus atât de lumea din exterior, cât și de cea din interior. Labirintul ca simbol poate avea foarte multe înțelesuri. Pentru unii, labirintul este un loc din care nu poți scăpa, în timp ce pentru alții labirintul este o provocare și o sursă de inspirație. Insist mai mult pe labirintul interior, un labirint care reprezintă o călătorie către propriul centru și înapoi în lume. Această călătorie este influențată de deciziile pe care le luăm în fiecare zi, iar fiecare decizie ne mai ajustează și reglează traseul vieții. Faci stânga, după aceea faci dreapta și tot în față, mai urci câteva trepte, după care mai cobori câteva, te întorci înapoi un pic și continui pe primul drum la stânga și tot așa te ajustezi în funcție de nevoi și de dorințe. În mare, cam asta facem toată viața: ne alegem traseul printr-o serie de încercări. Am ales cuvântul labirint ca să descriu mai bine ce văd eu prin lentila aparatului. Odată reglată lentila, aventura începe.

Acesta este *statement-ul* trimis de Florenţiu Ilie, şi el veteran al Fotoclubului Iris al Casei de Cultură a Studenţilor din Timişoara, ca preambul al prezenţei sale în atelierul Semnului.
Imaginile adăugate textului său sunt dintre cele ce se constitue în *photobook-ul Labyrint of Colors*. Un obiect cultural de excepţie ale cărui redactare şi tipărire în condiţii de excelenţă subliniază şi onorează excepţionalul fotografiilor ce-l compun, o selecţie a celor realizate în curajoasele peregrinări ale lui Florenţiu Ilie. Anvelopa de imagistică fotografică a alcătuit-o între 2016 şi 2019, străbătând cu camera fotografică pe una din axele Nord-Sud ale planetei şi nu pe cărări bătute: este vorba de expediţiile fotografice efectuate de la, după cum spune chiar el în prefaţa *photobook-ului Labyrint of Colors*, „gheţarul Perito Moreno din Argentina la fiordurile din Norvegia, din pădurile de Ienga din Patagonia la peisajul lunar din Islanda”.

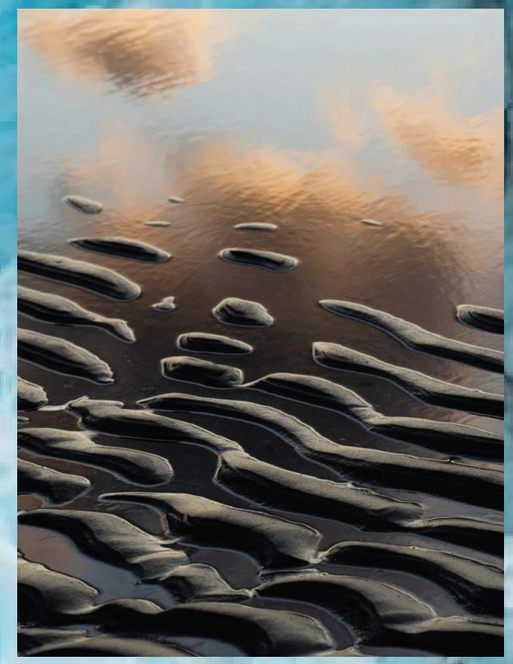

I'm New Here

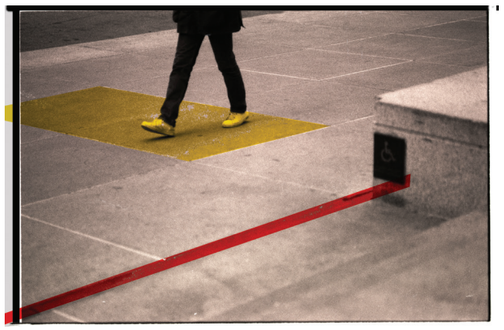

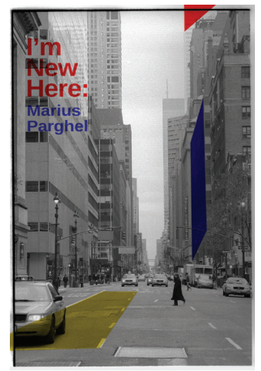

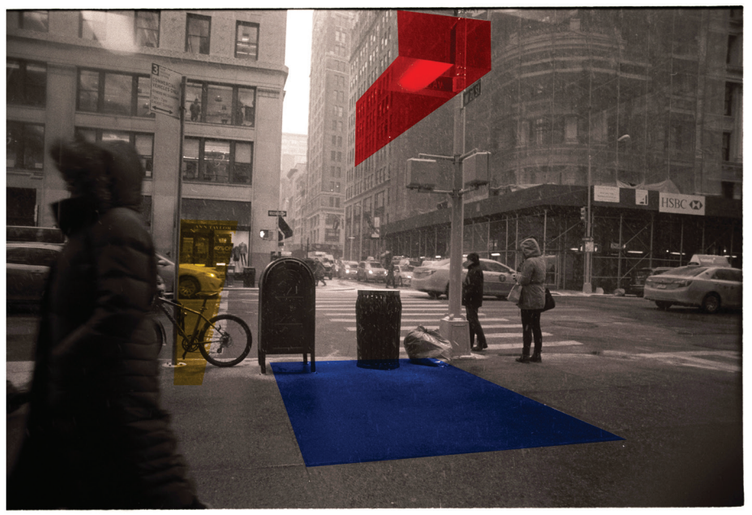

Marius Parghel este veteran al Fotoclubului Iris al Casei de Cultură a Studenţilor din Timişoara. El abordează o varietate de genuri şi de direcţii ale fotografiei, dar preocuparea sa predilectă se îndreaptă către cercetarea şi către modelarea felului în care fotografia analogă fuzionează cu fotografia conceptuală.

I'm New Here

I'm New Here – denumirea seriei fotografice îşi ia numele de la albumul lui Gil Scott-Heron, dar are nenumărate alte valenţe. Este o serie de lucrări fotografice unicat, exclusiv analogice, rodul unei călătorii fotografice de aproape zece ani.

În ce mă priveşte, procesul creativ este unul cumulativ: prin asta înţeleg că proiectul s-a dezvoltat pentru că am avut încurajarea prietenilor mei, pentru că am avut ajutorul profesorului meu de fotografie de la Casa Studenţilor din Timişoara, Damian Diaconescu, pentru că Andrada Damianovskaia mi-a arătat pentru prima dată cum se pot folosi culorile pentru hârtie fotografică. Pentru că am avut şi am ocazia să lucrez într-un atelier de înrămat cu nişte oameni minunaţi. Pentru că am primit revista cu copiile contact ale lui William Klein de la Zorislav Stojanović, pentru că am lucrat, preţ de un an, cu şi alături de prietenul meu, Sasha Meret, pentru că l-am descoperit pe Saul Bass şi filozofia lui care spune că „style is substance", pentru că am întâlnit-o pe Judy Rifka şi am văzut de aproape arta ei. Pentru că ani de-a rândul l-am citit pe Paul Auster, la mine acasă, în vreo librărie sau în metrou. Pentru că am descoperit un New York subiectiv, în paralel şi pe rând în fiecare persoană, carte, piesă muzicală sau film pe care le-am întâlnit/ citit/ ascultat/ văzut, pentru că am călătorit la New York de patru ori şi, nu în ultimul rând, pentru că l-am ascultat pe Gil Scott-Heron. Totuşi, nimic nu s-ar fi concretizat în imagini fără să mă fi aşezat la o „masă de lucru" şi fără timpul acordat fiecărui pas din acest proces creativ.
Asta am găsit că e cel mai important, să mă opresc şi să las să iasă la iveală în fel şi chip toate cele de mai sus, plus alte influenţe şi referinţe clare sau nebănuite.

I'm New Here – Marius Parghel

atelier

Foto Vechia

Proiectul *Foto Vechia* al Mirei Marincaş se arată a fi un aport important la necesara aducere în teritoriul prezentului a fotografiei legată deodată de începuturile ei, ca oglindă cu memorie şi a relevanţei fotografiei dintru începuturi pentru ilustrarea secvenţelor de timp trecut. Această dublă celebrare propusă sub auspiciile ineditului auctorial aduce prin calificat experiment o incitantă relectură fizică prin modelările şi remodelările compoziţionale, prin propunerile de expresivitate grafică novatoare şi prin sugestia de interpretare metafizică ce propulsează transferul uitării şi al abandonului în valide, uimitoare şi măiestre exerciţii de prezenţă şi admiraţie.

Mira Marincaş este lector universitar doctor în cadrul Universităţii Sapienţia, Facultatea de Ştiinţe şi Arte din Cluj-Napoca, și face parte dintre cei mai vechi colaboratori ai revistei Semn-atelier de text şi imagine.

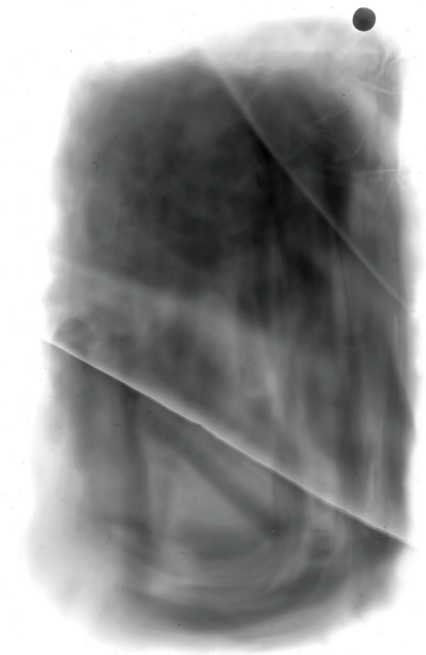

Director: drd. Flavius Milășan
Redactor șef: Cecilia Stoica
Redactor șef adjunct: Dr. Victor Constantin Mărușoiu

Concept Design: Andreea Poenar
G+G

Text:
G+G
Prof. univ. dr. habil. Marcel Ghe. Muntean
Dr. Victor Constantin Mărușoiu
Bianca Petean
Andrei-Gabriel Goia

Text și grafică
(fotografie, ilustrație, mixed-media):

G+G
Marius Crișan
Fanny Singer
Andrei Dincă
Luciana Vulea
Alexandru Botezatu
Conf. univ. dr. Diana Drăgan-Chirilă
Ioana Maria Morar
Anca Cobzaru
Conf. univ. dr. Kallo Angela
Larisa Stan
Alice Butușină
Edwina Kasler
Borza Tamas
Daniel Dăian
Vasi Sârb
Teodora Csucsak
Corina Nicola
Florețiu Ilie
Marius Parghel
Lect. univ. dr. Mira Marincaș
Maa Nu

Corectură:

Iulian-Emil Coțofană

Cluj Napoca

Casa de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș”

SEMN

Revistă / Atelier text și imagine / numărul 15/2021

REDACȚIA

Casa de Cultură a Studenților ”Dumitru Fărcaș”,
P-ța Lucian Blaga nr. 1-3, 400013
Cluj-Napoca, România
Tel.: +40.264.598.024
Fax.: +40.264.403.799
e-mail: ccsclujnapoca@yahoo.com
facebook: Casa de Cultura a Studentilor
Cluj-Napoca Oficial
http://ccscluj.ro

Lucrare executată la:

NEW IDEA GROUP

Str. Emil Isac, nr.6,
Cluj-Napoca
Tel.: +40.264.593.595
www.newideagroup.ro

ISSN 1583-8633